UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstiones Canonicæ De Decimis

Friderich, Melchior

Ingolstadii, 17010 [i.e. 1710]

Index Rerum Et Verborum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-61677

Visual Library

INDEX
RERUM ET VERBORUM.

Nota lector, numerum inferiùs ſemper appoſitum non indicare ſeriem paginarum, ſed contextûs.

Abbas.

Conſenſum præſtare Abbas debet transactioni ſuper decimis Parochiarum pleno iure ſuo Monaſterio incorporatarum. n. 322.

Habet in tales Eccleſias jurisdictionem quaſi Epiſcopalem. 322.

Si Abbas, vel Eccleſia, quæ in aliena Parochia colligit decimas, contra alium Abbatem aut Eccleſiam agit judicio petitorio decimarum, & Eccleſia conventa objicit præſcriptionem ortam ex 40. annorum quaſi poſſeſſione cum bona fide, opus non eſt allegari & probari titulum: niſi actor, Abbas, aut Eccleſia munitus ſit privilegio ſexagenariæ aut centenariæ præſcriptionis. 300.

Abſolutio.

Abſolutio quando & à quo danda ſit excommunicato ob non ſolutas decimas? V. Pœna.

Actiones Decimatoris V. Decimator.

Ager.

Ex agro per modum lucri ex propria actione obtento debetur decima, non in ſpecie, v. g. d cimum agri jugerum, ſed in æſtimatione & pretio n. 519.

In agro poteſt colonus ſeparare decimas, ſpectato Jure communi. 547.

Allodium.

In Allodium nunquam tranſeunt decimæ per præſcriptionem. n. 504.

Animal.

Decimæ ex animalibus cicuribus ſunt prædiales, ex feris perſonales. n. 12.

Decimæ ex fœtibus alîſque fructibus animalium cicurum integræ debentur illi Parochiæ, intra cujus fines animalia paſcuntur, nihilque inde debetur Parochiæ, in qua animalium dominus abſens habitat. 376.

Si intra fines plurium Parochiarum paſcantur animalia, ſingulis inde debentur decimæ pro rata temporis, quo fit paſtus. 376.

Pariter diviſio facienda eſt, ſi animalia intra unam Parochiam paſcantur, in altera ſtabulentur & accubent. 377. *Niſi conſuetudine aliud receptum ſit.* 378.

Decimæ ex animalibus feris, quæ in nullius dominio ſunt, debentur Parochiæ domicilij, ſeu illi, ubi Sacramenta percipit, qui ea capit. 379. *Si ſepta clauſa nutriantur, decimæ inde debentur Parochiæ, ubi ſepta ſunt, & fœtus proveniunt.* 379.

Animalia ad paſtum agris immittenda non ſunt, donec decimæ avectæ fuerint, modò decimator in avehendis moram non trahat. 557.

Ex animalium fœtibus ſunt ſolvendæ, quando fœtus nutriri poſſunt ſine matre; ex fructibus animalium, poſtquam ſunt collecti; niſi ex his abrogatæ ſint decimæ. 571.

Annatæ.

Exiguntur ex majoribus Beneficiis loco decimarum, ad quas Clerici SS. Pontifici de Jure obligantur. n. 334. *Sunt antiquiſſimo & immemoriali Eccleſiæ uſu introductæ.* 334.

Annuæ Præſtationes.

Præſcribi annuis præſtationibus æquè ac alijs juribus poteſt. n. 295.

Et quidem non tantùm præteritis, ſed etiam futuris. 301.

Apes.

Ex Apibus decimæ ſunt de cera & melle, non de earum fœtibus. n. 513.

Appellatio in cauſa Decimarum.

Appellantes Parochiani extra vel intra judicium, & prætendentes conſuetudinem vel præſcriptionem, non ſunt audiendi, ſed compellendi ad ſolutionem decimarum, ſi dubia eſt exceptionis veritas; ſicut non auditur appellans in tributis ſolvendis Principi. n. 671. *Appellatio eſt neganda prætendentibus immunitatem ex privilegio vel compoſitione, niſi conſtet de hac vel illo, vel probatio in continenti afferri poſſit.* 672. *Appellatio in his caſibus non habet effectum ſuſpenſivum, habet tamen devolutivum.* 673. *Appellatio cum effectu devolutivo & ſuſpenſivo conceditur condemnato, ſi duæ Eccleſiæ, vel Clericus cum Eccleſia vel Clerico, vel ſi duo Laici contendunt ſuper jure decimandi, vel ſi Clericus aut Eccleſia, quæ eſt in diuturna quaſi poſſeſſione juris decimandi, condemnatus,*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

mnatus, aut extrajudicialiter in ea turbatur. 674. *Appellatio Laici, quæ ſuſpendat jus Parochi, ſeu ejus executionem quoad perceptionem decimarum, non eſt admittenda, ſi contendit cum Parocho ſuper jure decimandi, & titulum privilegij vel feudi ab Eccleſia conceſſi non oſtendit, ſaltem præſumptivè, ex quaſi poſſeſſione immemoriali.* 675. *ab exceſſu in colligendis decimis poteſt apellari intra decendium, vel implorari officium judicis per viam querelæ intra annum, vel, licèt non appellaverit intra decendium, aut in appellatione ſuccubuerit, poteſt agere de nullitate ad* 30. *annos.* 676.

Arbiter.

*In controverſia ſuper jure decimandi in Arbitrum compromitti poteſt, ſi accedat conſenſus Superioris aliæque ſolemnitates ad rerum Eccleſ. alienationem neceſſariæ. n.*431.

Arbiter in tali cauſa debet eſſe Clericus. Poſſunt tamen cum conſenſu Superioris Eccleſ. Clerico compromiſſario adjungi unus vel plures laici. 431.

In Arbitrum Laicum compromitti non poteſt in cauſa decimarum, & alijs, in quibus ſolus Judex ſacer eſt competens 602. *neque Laicus in his cauſis poteſt eſſe arbitrator. ib. poteſt tamen compromitti in laicum ſimul & Clericum, vel in Clericum & duos laicos permittente Epiſcopo, cujus auctoritas neceſſario accedere debet.* 602. *poteſt compromitti in laicum, ſi non de jure decimarum, ſed ſolùm de fructibus agatur. ib.*

Bavaria.

B*Avariæ Statutis & conſuetudine ad decimas minores pertinent Olera, Rapæ, Linum, Cannabis, Milium, aliique minores fructus, fructus item arborum & animalium: ad majores verò præter frumentum Fabæ, Panicum, Lentes, Piſta. n.* 15.

Secundùm hæc Statuta Novale eſt terra, recens culta, quæ antea culta non fuit. 177.

Statutum Bavariæ de non exigendis decimis, quæ de conſuetudine non ſolvuntur, quoad Laicos eſt deciſivum, quoad Clericos ſolùm declaratorium. 313.

Si extremitates agrorum, quæ pro paſtu animalium aliáſque ob cauſas ſæpe relinquuntur incultæ, ad culturam redigantur, juxta Statuta Bavariæ decimæ inde debentur illi, qui eas colligit ex reliquo fundo. 387.

In Bavaria ex privilegio Pontificio per immemorialem conſuetudinem præſumpto decimæ novalium primo triennio ſunt Parochi, poſtea ejus, qui decimas in illa Parochia colligit. 398.

Jure Bavarico is, qui jus decimandi ſolùm in hortis habet, colligit decimas etiam ex frumento, ſi

hoc in illis proveniat. Si in campis minores fructus, v. g. Olera, rapæ, proveniant, decimæ ex illis ei debentur, cui competunt majores. 404.

Quamvis Jure communi iis, qui abſolutè, & absque reſtrictione ad certos fundos, jus habent colligendi decimas minores, iſtæ debeantur integræ, undecunque proveniant: Eisdem tamen jure Bavarico ſolùm conceduntur ex dimidio jugero ſingulorum colonorum n. 407.

In Bavaria ſi ager, ex quo hactenus ſolutæ ſunt decimæ frumenti, convertitur in pratum, non datur obligatio ſolvendi decimas feni, ſi iſtæ ex conſuetudine in illa Parochia non ſolvuntur. 422.

Ex Bavariæ conſuetudine, quæ Juri conformis eſt, non tenetur Decimator cum agrorum dominis & colonis concurrere ad ſumptus in ſepes & cuſtodes ſegetum. 533.

Bavariæ Jure ſpectato poteſt decimator exigere decimas in agris vel horreis, vel, ſi ita convenit inter eum & colonum, aut ſaltem conventio fiat circa expenſas trituræ, etiam in granis 548. niſi præſcriptione legitimè completa aut conſuetudine legitimè præſcripta certus decimandi modus inductus fuerit. 549. 550.

Bavariæ Statutum de numeratione decimarum. 559

Bavariæ Jure in decimis ex fœtibus animalium ab uno ad alium in quavis ſorte numerari poteſt. 571.

In Bavaria decimas poſſideri à ſecularibus præcisè jure dominy abſoluti, falsum eſt. 594.

Juxta Bavariæ Statuta & concordata ſolus Judex ſacer eſt competens, ſi Clericus eſt reus. 606. item in dubio, utrùm decimæ ſint laicales? 609. vel ſi conceſſæ ſunt in feudum vel emphyteuſin. 610. & in cauſa poſſeſſionis admixtam habente cauſam proprietatis, etſi reus ſit laicus; ſi tamen in poſſeſſorio merè incidenter agatur de proprietate, ſcilicet de coloratione tituli, an poſſeſſio apertè odioſa ſit vel vitioſa, cognoſcere poſſe etiam laicum, in Bavaria poteſt concedi. 611. Solus item Judex ſacer eſt competens, quando Parochus agit contra laicum poſſeſſorio adipiſcendæ. 612.

In Bavaria in certis caſibus à Jure permiſſis cauſæ decimales etiam ſpectant ad Judicem laicum. 605. Judex etiam laicus eſt competens, ſi agatur contra laicum poſſeſſorio ſolùm retinendæ vel recuperandæ, modò cauſa proprietatis non concurrat, & de ſolo facto agatur. 613. Item ſi conſtat, decimas per permutationem vel abſolutam donationem ab Eccleſia translatas eſſe in laicos. 614 aut ſi de ſolo facto agitur, neque in tali quæſtione aliquid admiſcetur de Jure ſpirituali proprietatis vel dominy. 615

ita

ita tamen, ut etiam Judex Eccleſiaſticus ſit competens. 616. qui etiam adiri poteſt, ſi decimæ ſunt effectæ juris laici, & lis eſt inter laicos. 618. Solus Eccleſiaſticus Judex eſt competens, ſi decimæ à laico revertantur ad Eccleſiam, & Parochus ſuper ijs conveniatur, vel laicum conveniat petitorio vel poſſeſſorio acquirendæ. 620. conveniri nequit Clericus, niſi coram Judice ſacro, ſi decimæ ad eum à laico proveniant ex teſtamento paterno legato, emptione &c 622.

Beneficiatus.

Clericis Beneficiatis omnibus decimæ ex Juſtitia debentur. n. 342. & ſeqq.

Si Beneficiatus privatur debitâ ſuſtentatione, applicatio decimarum per modum penſionis vel quomodocunque facta alicui etiam pio loco & religioſo, invalida eſt. 347.

Tenentur ij, quibus applicati fuerunt fructus decimales, alere Beneficiatos, ſi iſti aliunde honeſtam ſuſtentationem non habent, neque hoc onus imponi poteſt populo, ſi dat decimas. 347.

Beneficiatis, etſi divitibus & ex patrimonio vivere valentibus, decimæ debentur. 354. 355.

Iidem poſſunt ex redditibus Beneficij neceſſaria ad ſui ſuſtentationem accipere, parcendo proventibus patrimonij hosque conſanguineis non pauperibus relinquendo, aut in alios uſus profanos expendendo. 356.

Debentur ipſis decimæ, etiamſi ſint malæ vitæ, & in malum eas uſum convertant. 357.

Poſſunt ipſis negari, ſi officio ſuo deſint, & Divina populo non miniſtrent. Non tamen propria auctoritate retineri à Parochianis poſſunt, ſed ſolùm excipiendo in judicio & reconveniendo. 358.

Bona.

Bona Eccleſiæ dotalia non tantùm novis caſibus ac oneribus gravari nequeunt, ſed etiam antiquis, quæ priùs habebant annexa, antequam pro dote aſſignarentur Eccleſiæ, liberantur, ſi Patrono ac Fundatori erant tributaria n. 82. Quin liberantur non ſolùm ijs, quibus priùs erant obnoxia ipſi Patrono ac Fundatori, ſed etiam Principi vi Juriſdictionis Secularis, quâ tributa à ſubditis exiguntur: non verò illis, quæ ab Eccleſia impoſita fuerint, vel etiam à laicis jure dominij particularis aut pacto cenſuali, feudali, emphyteutico &c. 82. Bona Beneficijs Eccleſiaſticis aſſignata in dubio præſumuntur libera & absque onere decimarum. 85.

Bona mariti tacitè obligata ſunt uxori pro dote, bona ſubditorum fiſco, bona tutoris pupillo, bona Prælati Eccleſiæ 150.

Bona Fidelium ad decimas obligatorum non ſunt Eccleſiæ obligata pro decimis. 150.

Canonici.

CAnonici Regulares S. Salvatoris plenam immunitatem à decimis ſolvendis habent. n.230.

Cardinales.

Cardinalium declarationes ſunt deciſivæ, & habent vim legis univerſalis. 590.

Cauſa Decimarum.

In cauſa decimarum ſolus Judex Eccleſiaſticus competens eſt ſi uterq; litigans vel reus eſt Clericus. n. 572. ſi etiam ſolùm ſuper poſſeſſorio decimarum agitur, vel de mero facto, v. g. an Clericus decimas, ad quas obligatur, ſolverit, non poteſt Clericus conveniri coram Judice Laico. 573. 574.

In cauſa decimarum petitorio agitur, ſi jus decimandi prætendit Eccleſia & Laicus, aſſerens ſibi conceſſas decimas per inveſtituram vel privilegium, aut conſuetudine vel præſcriptione ſe immunitatem à ſolvendo obtinuiſſe: quæ quæſtio juris eſt; facti verò, ſi quæritur ſolùm, ſolveritne is, quem ad ſolvendas decimas conſtat eſſe obligatum &c. &c. 576. Cauſa decimarum in petitorio ſpectat privativè ad Judicem Eccleſiaſticum, quando quæſtio juris eſt. 577. etſi prætendatur immunitas à decimis totis vel earum parte ex præſcriptione, privilegio, vel jus decimandi titulo inveſtituræ, privilegio & c probando per teſtes, inſtrumentum &c. 578. imò & ſi ſit quæſtio ſolùm facti non liquidi. 580. etſi ſoli conductores &c. decimarum agant. 582. Judex Laicus in cauſis decimalium cognoſcens incurrit excommunicationem SS. Pontifici reſervatam, niſi illas ad ſe avocet à Judice ſacroanimo expreſſo ſupplicandi Sedi Apoſtolicæ. 587. ſi tamen agitur de ſolo facto, eóque liquido, e. g. ſi laicus negat decimas, ad quas conſtat eum teneri, tum, ſaltem niſi inhibitio ab Eccleſiaſtico transmiſſa ſit, Judex etiam laicus contrà laicum adiri poteſt; & eum compellere ad ſolutionem decimarum. 58. In hoc caſu competens etiam eſt Judex Eccleſiaſticus cum jure præventionis. 582.

Si cauſa poſſeſſoria decimarum ad mixtam habet cauſam proprietatis, ſi agitur contra laicum poſſeſſorio adipiſcendæ, vel etiam ſolùm retinendæ, ſolus Judex Eccleſiaſticus eſt competens. 548. & ſeqq.

In cauſa decimarum Laicis conceſſarum in feudum ſolus Judex ſacer eſt competens, ſive feudum ſit proprium, ſive improprium. 590. idem dicendum de decimis laico conceſſis in emphyteuſin, vel locatis. ib. ſive agatur judicio petitorio, ſive poſſeſſorio. 591. nec valet præſcriptio vel conſuetudo in contrarium ſecluſo privilegio Eccleſiæ licet inter laicos cauſa agatur. 592. de decimis pleno jure laico conceſſis judicat

dicat ſolus Judex ſacer, 593. de ijs, quæ juſto titulo ſunt penes laicos, univerſim ac abſolutè non poteſt judicare Laicus, 594. Decimarum conductor Laicus conveniri poteſt à locatore etiam Clerico coram Judice laico, niſi obſtet conventio inter eos expreſſa, vel conſuetudo loci. 600. in hoc caſu poteſt etiam adiri Judex ſacer. 601.

In cauſa decimarum, in qua ſolus Judex ſacer eſt competens, in arbitrum Laicum compromitti non poteſt. 602. bene tamen in laicum ſimul & Clericum, vel in Clericum & duos laicos permittente Epiſcopo, cujus auctoritas neceſſariò accedere debet. 602. poteſt compromitti in laicum, ſi non de jure decimarum, ſed ſolùm de fructibus agatur. ib.

De cauſis decimarum, in quibus ſolus Judex ſacer eſt competens, non poteſt cognoſcere laicus, licèt partes in ipſum conſentiant 603. neque curia Principis ſecularis, licet in ea Aſſeſſores & Conſiliarij ſint Clerici, ſive agatur inter Clericos, ſive inter Laicos, ſive principaliter, ſive ſolùm incidenter. 694.

In cauſa Decimarum quis ſit Judex competens in Bavaria? V. Bavaria.

Cauſæ decimarum ſunt ſummariæ in caſibus ſolùm ordinarijs. 646. uti ſi lis eſt inter Clericos, & inter hos ac Parochianos. 647. vel inter duas Eccleſias de jure decimandi, item, ſi una prætendit decimas ſibi deberi ex conſuetudine, vel ſi Parochus agit poſſeſſorio retinendæ. 648.

Cauſa decimarum non eſt ſummaria, ſi quæſtio eſt de decimis ex pacto aliove iure ſpeciali debitis. 649. aut inter Laicos, niſi eas habeant in feudum. 650.

Si cauſa decimarum ſummaria eſt, tractari poteſt in ferijs favore hominum inductis, nec opus libello vel litis conteſtatione &c. 651.

Decimis ſpoliatus an & quando reſtituendus? V. Spoliatus.

Decimæ habent paratam executionem, & ſi Parochus agit contra ſubditum ob eas non ſolutas, incipi poteſt à monitione & præcepto, cùm incipiendum ſit in alijs materijs à citatione. 671.

In cauſa decimarum an appellatio admittatur? V. Appellatio.

In cauſa decimarum an decimator præferendus alijs creditoribus? V. Jus prælationis.

In cauſa Decimarum quales probationes requirantur? V. Probatio.

In cauſa Decimarum quomodo compellendus eas ſolvere renuens? V. Judex.

In cauſa Decimarum quibus pœnis utendum? V. Pœna.

Cauſa efficiens decimarum.

Cauſa efficiens decimarum proxima

ximæ ſuut ÿ, qui ſolvunt; remota eſt lex obligans ad ſolvendum. 21.

Cauſa Pia V. Pia.

Cenſus.

Cenſus reales, quos inter ſunt decimæ, ſolvuntur in loco, ubi cenſus conſtitutus vel res ſita eſt, in qua obligatio conſtituta eſt: cenſus perſonales, ubi juſta pactione conſtituti ſunt. n. 534.

Ciſtercienſes.

Ciſtercienſes immunes ſunt à decimis ſolvendis. n. 224.

Clerici.

Clericis in Lege Gratiæ potiori jure debentur decimæ, quàm olim Levitis. n. 49. Tenentur vindicare decimas ad laicos devolutas, niſi iſti juſto titulo muniti ſint. 50. Non debent permittere conſuetudinem non ſolvendi, niſi legitimè præſcriptam. 50. Clerici, etiam Curati & Parochi tenentur ſolvere decimas ex fundo patrimoniali, ſeu quem titulo profano acquiſierunt, tametſi ille ſit intra fines propriæ Parochiæ, in qua alius, quàm Parochus, jus decimandi habet. 79. Non tamen tenentur ſolvere ex prædio, quod in dotem & ſuſtentationem Parochi Beneficio annexum eſt, ſi illud intra fines Parochiæ ipſorum ſitum eſt. 80. Obligatione non quidem perſonali, reali tamen tenentur Clerici Curati ſolvere decimas reales ex prædÿs in aliena Parochia ſitis, tametſi ſint aſſignata pro dote Eccleſiæ ipſorum & in ſuſtentationem. 81. Imò etiam ex prædÿs intra ſuam Parochiam ſitis, eique pro dote aſſignatis, tenentur ſolvere illi, cui debebantur, antequam prædia Eccleſiæ aſſignarentur: niſi dum aſſignarentur, hoc onere exempta fuerint. 82. Clerici Beneficiati non Curati per ſe & onere perſonali non tenentur ex fructibus ſui Beneficÿ decimas ſolvere. 84. Tenentur verò onere reali, ſi prædia, ex quibus redditus Beneficiales percipiunt, obnoxia fuerunt oneri ſolvendi decimas, antequam Beneficio applicarentur. 85. Quid interſit, eos teneri obligatione ſolùm reali, aut tantùm perſonali declaratur. 85. Clerici, qui non habent Beneficium, nullique Eccleſiæ ex officio inſerviunt, per ſe & onere perſonali obligati ſunt ad decimas prædiales ſolvendas æquè ac laici. 87. Tametſi in commune vivant. 239. Nullus Clericus tenetur ad decimas perſonales ex lucris titulo ſpirituali acquiſitis, v. g. ex diſtributionibus ob præſentiam in Choro, ſtipendÿs pro Miſſa, Concione &c. 88. Clerici non Curati tenentur ad decimas perſonales ex quocunque lucro licito, quod titulo merè profano accipiunt, v. g. ex cantu, ad quem ratione Beneficÿ non obligantur, ex artefactu, munere docendi, negotÿs geſtis. 90.

Clerici

Clerici omnes, etiam Epiſcopi, tenentur SS. Pontifici ſolvere decimas de omnibus Eccleſiaſticis, ſi eas exigat. 333.

Clericis omnibus Beneficium habentibus decimæ ex Juſtitia debentur. 342. & ſeqq.

Non habentibus Beneficium non debentur. 350. & ſeqq.

Clericis non profitentibus Evangelicam paupertatem non deberi decimas, error eſt ab Eccleſia damnatus. 44. 353.

Clericis Beneficiatis debentur decimæ, tametſi divites ſint & ex patrimonio vivere valeant. 354. *Et quidem non tantùm Jure Eccleſiaſtico, ſed etiam Divino & Naturali.* 355.

Poſſunt ex proventibus ſuæ Eccleſiæ neceſſaria ad ſui ſuſtentationem accipere, parcendo proventibus patrimonÿ, eósque conſanguineis non pauperibus relinquendo, aut in alios profanos uſus expendendo. 356.

Debentur ipſis decimæ, etiamſi malæ vitæ ſint, & in malum eas uſum convertant. 357.

Poſſunt ipſi negari, ſi officio ſuo deſint & Divina populo non miniſtrent. Non tamen propria auctoritate retinere eas poſſunt Parochiani, ſed ſolùm excipiendo in judicio & reconveniendo. 358.

Non Clericis competere jus decimandi poteſt ex privilegio SS. Pontificis 436. *Non tamen alterius Prælati SS. Pontifice inferioris* 437.

Clericus etiam privatus præſcribere jus decimandi poteſt etiam contra Eccleſiam, cui Jure communi debentur decimæ. 442. *Licèt nullum habeat Beneficium & ipſa Eccleſia ſeu Parochia non præſcribatur.* 444.

Clerici Judex competens in cauſa decimarum eſt ſolus Judex Eccleſiaſticus, ſi uterque litigans vel ſi reus eſt Clericus. 572. *Clericus nequit conveniri coram Judice Laico, ſi agitur etiam ſolùm ſuper poſſeſſorio decimarum, vel de mero facto e. g. an Clericus decimas ſolverit, ad quas obligatur.* 573.

Si Clerici ſunt inter aſſeſſores & conſiliarios Curiæ Principum ſecularium, tamen ea de decimis cognoſcere non poteſt, ſive agatur inter Clericos, ſive inter Laicos, ſive principaliter, ſive ſolùm incidenter. 604.

De Clerico & Judice illi in cauſa decimarum competente. VV. Cauſa decimarum. Judex. Arbiter. Bavaria.

Clericus de jure communi actione reali non poteſt conveniri coram Judice laico; de conſuetudine eum ita conveniendi notanda aliqua. 622. *Clericus non poteſt trahi ad judicem laicum, licèt de ſola poſſeſſione aut nudo facto, e. g. an ſolverit decimas, agatur. ib.*

De Jure & actionibus Clerici Decimatoris. V. Decimator.

ReſpectuClericorum quomodo procedatur in cauſa decimarum. V. Cauſa decimarum.

Clericus ſpoliatus decimis an reſtituendus? V. Spoliatus.

Clerici appellatio circa decimas an audiatur? V. Appellatio.

Clerici quid probare debeant in Cauſa decimarum? V. Probatio.

Clerici an cenſuras incurrant ob delicta circa decimas? V. Pœna.

Colonus.

Colonus partiarius ſeu mediarius, qui pro dimidia vel tertia parte fructuum domino pendenda fundum colit, pro rata tantùm fructuum, quos percipit, ad decimas tenetur. n.117.

Si fundum conduxit pro certa penſione domino ſolvenda, ſolus eas ſolvere tenetur. 119.

Si pretio conducta fuit ejus opera, nim. ut fundum colat pro certa vel ſumma pecuniæ, vel quantitate fructuum, non ipſe, ſed ſolus fundi dominus, ad decimas obligatur. 122.

Tenetur tamen in hoc caſu ad decimas perſonales, ſicubi in uſu ſunt. 123. 124.

Si dominus fundi, habet immunitatem perſonalem à decimis, tenetur ad eas ſolvendas Colonus. 220.

Si immunitas domini locantis eſt realis, ad nihil tenetur decimatori etiam colonus, tenetur tamen locanti. 221. 222.

Colonus partiarius non deducit expenſas ex ea parte fructuum, quam ſocio debet. 532. Colono partiario ſimilis eſt poſſeſſor fundi obligatus ad decimas. 532.

Colonus per ſe ſecluſa conſuetudine non tenetur grana ſuis ſumptibus excutere, & decimatorem hoc onere ſublevare. 533.

Colonus ſpectato Jure communi poteſt decimas ſeparare in agro. 547.

Colonus poteſt contra Eccleſiam & Eccleſia contra Colonum præſcribere circa certum modum ſolvendi decimas 549.

Colonus debitor non tenetur de Jure ſcripto ſuis ſumptibus decimas inferre horreo decimatoris. 552. tenetur, ſi decennio inducta ſit conſuetudo id faciendi. 556.

Colonus non poteſt decimarum fructus indecimatos horreo inferre ignaro & non conſciente colono. 557. Decimationem facere poteſt abſente Decimatore, ſi hic monitus nec per ſe nec per procuratorem aſſiſtat, poteſtque decimatos cum periculo decimatoris in agris relinquere; neque tenetur Colonus cuſtodire decimas, poſtquam ipſe ſua avexit, niſi obſtet conſuetudo. 557.

Colonus non poteſt pro arbitrio pecunias pro fructibus ſolvere 564. etſi vi contractûs pecuniæ hactenus tantùm ſolutæ ſint. 565.

Colonus an compenſatione in decimis uti poſſit? V. Compenſatio.

Colonus quomodo compellendus ad

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

ad ſolvendas decimas? V. Judex.

Coloni non ſolventis decimas Pœna. V. Pœna.

Compenſatio.

Compenſatio ſolùm locum habet in quantitatibus, non inſpeciebus; hinc non poſſumus ea uti in depoſito, & commodato, in quibus eadem ſpecies reſtituenda eſt. n. 677. neque in tributo. ib. neque in alimentis 678. neque in decimis, quæ negari non poſſunt prætextu ejus, quod decimator debet debitori decimarum, loquendo de alimentis & decimis futuris: in præteritis videtur compenſatio admittenda, niſi præteritis annis dolô ſolutæ non fuiſſent ſaltem eo fine, ut poſtea exceptio compenſationis opponi poſſet. 678. 679.

Compromiſſum.

Jus decimandi per compromiſſum uni litigantium auferri alterique acquiri poteſt, tam totum quàm ex parte. n 431.

Requiritur tamen conſenſus Superioris aliæque ſolemnitates ad alienationem rerum Eccleſ. neceſſariæ. 431.

Arbitri debent eſſe Clerici: Poſſunt tamen cum conſenſu Superioris Eccleſ. Clerico compromiſſario adjungi unus vel plures laici. 421.

Compromiſſum in laicum ſimul & Clericum arbitrum, vel in Clericum & duos laicos fieri poteſt permittente Epiſcopo, cujus auctoritas neceſſariò accedere debet. 602. poteſt etiam compromitti in laicum, ſi non de jure decimarum, ſed ſolùm de fructibus agatur. 602.

Conductio.

Jus decimarum formaliter ſeu ut fundatum in titulo ſpirituali conducere nec Eccleſiaſtica Perſona poteſt. n. 433.

Materialiter acceptum & præciſum à jure ſpirituali, ſive quoad utilitatem percipiendorum fructuum conducere Eccleſiaſtici poſſunt. 434.

Conductor.

Conductor nec civilem nec naturalem poſſeſſionem habet, & nunquam præſcribit. n. 212.

Conductor an teneatur ad decimas ex prædiis conductis? V. Colonus & Locator.

Conductor longi temporis juxta communem DD. habet dominium utile & actionem in rem 214.

Conductor in cauſa decimarum coram quo judice convenire & conveniri debeat? VV. Cauſa decimarum, Judex.

Conſuetudo.

Conſuetudo & Præſcriptio in multis differunt. n. 253. 440.

Conſuetudo quantumcunq; longa non poteſt tollere obligationem ſolvendi decimas etiam ſolùm perſonales, in quantum neceſſariæ ſunt ad congruam Sacrorum Miniſtrorum ſuſtentationem. 258. 259.

Tolli decimæ tam prædiales quàm perſonales conſuetudine poſſunt abſolutè & totaliter, ſi aliunde ex bonis Fidelium & reditibus Eccleſiaſticis honeſtè vivere Clerici alicubi poſſunt. 206. & ſeqq. *Non obſtante jure Eccleſiis quæſito. 263.*

Non poteſt conſuetudine induci, ut ab aliqua communitate Parocho, & aliis Eccleſiæ Miniſtris, nec decimæ ſolvantur, nec loco earum alij reditus aſſignentur, tametſi illi ex proprio patrimonio vel artificio habeant, unde decenter vivant. 265.

Conſuetudine nunquam ita tolli poteſt obligatio ſolvendi decimas, ut Eccleſia careat poteſtate vim illi adimendi & imperandi decimas. 266. 268.

Si conſuetudo non ſolvendi decimas legitimè præſcripta fuit, Clerici aliíque decimatores non poſſunt eas exigere, & injuſtè agunt, ſi eas extorqueant. 168. Nec immunitas inde quæſita tolli ab Epiſcopis poteſt, vel ſeculari Principe, ſed à ſolo SS. Pontifice. 268.

Non obſtante hac conſuetudine debentur decimæ, ſi reditus Eccleſiaſtici, quibus Clerici alantur, deficiant. 269. 270.

Conſuetudine minui decimæ poſſunt, v. g. ut loco decimæ partis ſolvatur ſolùm duodecima aut vigeſima 271.

Eâdem induci poteſt, ut non ſolvantur decimæ minores, vel ut certo ſolùm modo, deductis prius expenſis, aut ſolùm in horreis &c. 261.

Induci pariter poteſt, ut decimæ uni Eccleſiæ debitæ ſolvantur alteri. 272.

Si dubitatur, cui de jure debeantur decimæ, quomodo ſint ſolvendæ &c. ſtandum eſt conſuetudini. Sufficitque in tali caſu ad eam decennium. 273.

Ut conſuetudo vim habeat aut inducendæ aut tollendæ obligationis, complura requiruntur. 276.

Rationabilis eſt, quæ nec Legi Naturali nec Divinæ poſitivæ adverſatur, nec Jure humano reprobatur & peccandi occaſionem non præbet, nec alia ratione bono publico obeſt. 277.

Ut valeat, neceſſe non eſt, bonâ fide introductam fuiſſe 279.

Etſi regulariter ad Conſuetudinem etiam illam, quæ eſt contra Legem, ſufficiat decennium, conſuetudo tamen non ſolvendi decimas non dat immunitatem, niſi 40. annis ſit continuata. 282. 283.

Non tamen titulo ad eam opus eſt. 285. Neque decennio opus eſt ad Conſuetudinem, ſi eam Legislator ſcit dari, & cùm facile poſſet, non contradicit. 286. 287.

Conſuetudo ſupponit capacitatem poſſidendi, non dat, 294. 386.

Conſuetudine alicui particulari Eccleſiæ acquiri jus decimandi nequit. 440.

Si alicubi conſuetudine univerſali receptum ſit, ut prædiales de-

cimæ

cimæ non ſolvantur Eccleſiis, ubi ſita ſunt prædia, ſed illis, ubi eorum domini Sacramenta percipiunt, valet hæc conſuetudo, vique illius poſteriores Eccleſiæ jus decimandi obtinent contra priores. 441.

Ad hanc conſuetudinem introducendam requiruntur 40. anni, non tamen titulus. 441.

Conſuetudo immemorialis non cenſetur damnata, cùm lex vel Statutum conſuetudinem reprobans non expreſsè damnat immemorialem. 585. in VII.

Conſuetudine inolita Laici de Decimis, juſtè poſſeſſis diſponunt, ſicut de patrimoniis. 509.

De Conſuetudinario Jure decimæ perſonales in locis non ampliùs debentur. 250.

Conſuetudine ſtandum eſt etiam circa decimas. 520.

Ubi Conſuetudo viget non ſolvendi decimas niſi petitas, vel non ſolvendi præteriti temporis decimas non poſtulatas tempore ſolutionis conſueto, non datur obligatio ſolvendi non petitas &c. 542.

Conſuetudine legitimè præſcripta induci poteſt certus decimandi modus, qui obſervari debeat. 549.

Conſuetudo, ut debitores decimas horreo decimatoris inferant, decennio induci poteſt, & valet, éſtque obſervanda, ſicubi datur. 556.

Conſuetudo actus voluntarios non poteſt reddere neceſſarios, quando conſtat fuiſſe ultroneè, & non tanquam ex debito poſitos. 565.

Conſuetudo inducere poteſt, ut non detur obligatio ſolvendi decimas in natura, ſed tantùm in pretio, ſi hactenus ſolum pretium ſolutum eſt, & non conſtat, id ſolutum eſſe vi contractûs, aut ſi de hoc conſtat, ſed pretium diu ſolutum eſt decimatori acquieſcenti à colonis renuentibus eas ſolvere in natura. 566.

Conſuetudo quid faciat reſpectu Judicis competentis in cauſa Decimarum. 592. VV. Cauſa decimarum. Judex.

Creditor.

Creditor non poteſt propria auctoritate bona poſſeſſoris invadere, & eum ad debitum obtinendum ſpoliare. n. 544.

Ad Creditoris domum rem deferre debitor obligatur vel non obligatur pro varietate contractûs & debiti. 554. V. Cenſus.

An Creditoribus aliis præferendus decimator? V. Jus prælationis.

Curia.

Curiæ ſtylus & praxis jus facit. n. 590.

Curiæ Principum ſecularium nequeunt cognoſcere de decimis, licèt inter aſſeſſores & conſiliarios ſint Clerici, ſive agatur inter Clericos, ſive inter laicos, ſive principaliter, ſive ſolùm incidenter. 604.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Debitor.

Debitor Decimarum. V. Colonus.

Debitor pro varietate contractûs & debiti obligatur vel non obligatur deferre rem ad domum creditoris. n. 554. V. Cenſus. *debita ex mutuo, empto &c. ſolvuntur ibi, ubi pecunia vel merx accepta fuit. Ib.*

Decimæ.

Decimæ aliæ ſunt Eccleſiaſticæ, aliæ Profanæ. n. 2. Eccleſiaſticæ ſunt, quæ Clero ratione ſpiritualis miniſterij ſolvuntur 2. Eccleſiaſticæ aliæ ſunt ſpirituales, quæ videl. remanent penes Eccleſiam; aliæ Temporales & Seculares, quæ laicis ab Eccleſia conceſſæ ſunt. 17. Harum jus directum ſemper manet penes Eccleſiam & nunquam penitus deſinunt eſſe Eccleſiaſticæ. 2. 17. 461. Si poſſeſſor laicus nihil de ijs diſponat & hærede caret, redeunt ad Eccleſiam. 2. & 17. In dubio ſemper præſumuntur eſſe purè Eccleſiaſticæ & ſpirituales. 19.

Decimæ ſunt decima pars fructuum & lucrorum licitè quæſitorum Eccleſiæ Miniſtris ſolvenda. 3. Primitiæ ſunt primi fructus. Hæ immediatè offeruntur Deo in gratiarum actionem pro frugibus terræ: Decimæ immediatè ſolvuntur Clero ad ejus ſuſtentationem & ut ſtipendium miniſterij ſacri. 8.

Decimarum diſcrimen deſumitur à varietate fructuum. 9. Tria decimarum genera enarrari ſolent: Prædialium, quæ de fructibus ex prædio ſive ex terra provenientibus ſolvuntur; Perſonalium, quæ præſtantur ex lucris per quamcunque licitam hominis actionem acquiſitis; & Mixtarum, quæ de fructibus partim naturæ benignitate partim hominum induſtriâ natu præbentur. 10. Decimæ adæquatè dividuntur in Reales ſeu Prædiales, & Perſonales. 11. Mixtæ comprehenduntur ſub Prædialibus. 12. Reales debentur non deductis expenſis; debentur etiam ab Infidelibus ex prædijs & animalibus intra territoria Chriſtianorum ſitis; & illi Parochiæ, intra cujus fines fructus proveniunt. Perſonales, ſicubi in uſu ſunt, non debentur niſi deductis expenſis; nec ſolvuntur ab Infidelibus; nec illi Parochiæ, intra cujus fines lucrum provenit, ſed ubi habitat is, qui lucrum facit. 13.

Decimæ Reales aliæ ſunt Majores, Minores aliæ. Majores ſunt, quæ ſolvuntur ex frumento, vino, oleo &c. Minores, quæ ex animalibus, feno, oleribus, pomis arborum. &c. 14.

Decimæ Ordinariæ ſunt, quæ ſtabiliter ſolvuntur: Extraordinariæ, quæ extra ordinem & in certis quibuſdam caſibus imponuntur. 16.

Solutæ quandoque fuerunt cùm à Patriarchis Legis Naturæ, tum ab Ethnicis. 22.

Non debentur Jure Naturæ. 25. 262. *Debetur tamen Jure Naturæ & Divino poſitivo illa fructuum pars Miniſtris Eccleſiæ, quæ ad ipſorum congruam ſuſtentationem eſt neceſſaria.* 29. 30. 31. 39. *Formaliter ſumptæ, ſeu ut ſunt hæc determinata pars, non debentur in Lege Nova Jure Divino.* 37. 262. *Quo ſenſu dici poſſint ſtatutæ Jure Divino.* 38. *De Fide eſt, deberi Jure ſaltem Eccleſiaſtico.* 40. *Errant, qui aſſerunt, hoc Jus primis Eccleſiæ ſeculis non extitiſſe.* 41. *Debentur decimæ Eccleſiæ Miniſtris ex Religione ſimul & Juſtitia.* 42. 43. 50. *Non ſunt eleemoſynæ.* 29. 43. 44. *Æquiſſima ratione ſtatutæ ſunt.* 46. & ſeqq. *Potiori jure debentur Miniſtris Eccleſiæ in Lege Gratiæ, quàm olim Levitis.* 49. *Tranſeunt in verum jus & dominium Eccleſiæ.* 50. *Jus decimandi eſt ſpirituale.* 50. *Debentur decimæ Clero ad ipſius ſuſtentationem, & ad omnes expenſas neceſſarias ad Eccleſiæ Divinique Cultûs miniſterium.* 332.

Decimæ Perſonales plurimis in locis abrogatæ ſunt, non tamen ubique. 51. *Ad Prædiales tenentur omnes, qui titulo non ſpirituali habent fundos alicui Eccleſiæ, niſi legitimo aliquo titulo ſint exempti.* 52. *Ad Perſonales illi, qui ab Eccleſia Sacramenta percipiunt.* 53. *Et qui ſuâ culpâ ea non percipiunt, uti Hæretici.* 74.

Decimæ dicuntur tributum Deo & Eccleſiæ debitum. 129. *Non tamen ſunt tributum propriè dictum.* 143.

Diſcrimen multiplex eſt inter decimas & tributa. 143. 146.

Decimarum ſolvendarum obligatio immediatè annexa, eſt fructibus, & fundo ſolùm mediatè ſeu ratione fructuum. 137. 138. 139.

Decimæ ſolvendæ ſunt ante tributa. 129. 142.

Decimandi jus non eſt ſervitus, unde regulis ſervitutum metiendum non eſt. 303.

Decimæ Perſonales Jure communi debentur illi Parochiæ, in qua quis domicilium habet, & Divina percipit. 360. Vide *Domicilium.*

Debentur hæ decimæ Eccleſiæ Parochiali, tametſi non ſit Baptiſmalis. 361.

Prædiales Decimæ Jure comuni debentur Parocho, in cujus Parochia prædia ſita ſunt, tametſi dominus prædiorum ibi non habitet. 363. 364.

Contrarium induci poteſt conſuetudine. Ad hanc inducendam requiruntur 40. anni. 365. 441.

Debentur prædiales decimæ Parochiali Eccleſiæ, ex prædijs intra ejus limites ſitis, tametſi non ſit Baptiſmalis. 368. *& tametſi, qui fructus percipit, alibi habitet.* 512.

Decimæ Carnaticæ, ſeu ex fœtibus aliíſque fructibus cicurum animalium integræ debentur illi Parochiæ, intra cujus fines animalia paſcuntur & nutriuntur, nihilque ex illis debetur Parochiæ, in qua habitat abſens dominus animalium. 575.

Si

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Si intra fines plurium Parochiarum paſcantur animalia, ſingulis inde debentur decimæ pro rata temporis. 376.

Idem dicendum eſt, ſi animalia intra unam Parochiam paſcantur, in altera ſtabulentur & accubent. 377. *Niſi conſuetudine aliud receptum ſit.* 378.

Nihil debetur Parochiæ, per quam animalia ſolùm tranſeunt, niſi notabili tempore ibi paſcantur. 378.

Decimæ ex animantibus feris, quæ in nullius ſunt dominio, ſunt perſonales, & debentur Parochiæ domicilij, ſeu ubi Sacramenta percipit is, qui eas capit. 379. *Si ſeptis concluſæ nutriantur, decimæ inde, utpote prædiales, debentur Parochiæ, ubi ſepta ſunt & fœtus proveniunt.* 379.

Decimæ ad alienam Eccleſiam vel Perſonam Eccleſiaſticam devolui poſſunt Tranſactione, Compromiſſo, Permutatione, Venditione, Locatione, Unione Eccleſiarum, Privilegio, Inveſtiturâ, Conſuetudine, Præſcriptione. 428.

Decimandi jus Laicis acquiri poteſt privilegio SS. Pontificis. 463.

Decimæ poſſunt à SS. Pontifice Laicis concedi in feudum perpetuum. 465. *ab Epiſcopo verò in Feudum ſolùm temporale-* 466. 467. 468. *neque reverſæ à Laicis ad Eccleſiam, ab Epiſcopo rurſus Laicis infeudari poſſunt.* 470.

Decimæ ſimpliciter & purè reverſæ ad Eccleſiam, recuperant primigeniam naturam. 472. *neque ad hoc opus eſt voluntate Laici, volentis eas reverti ad primævam naturam.* 621.

Poſſunt in alium transferri, quando prior poſſeſſor adhuc vivit, aut ſi ad Eccleſiam reverſæ ſunt ſolùm acceſſoriè. 473.

Decimas contra Eccleſiam Laici præſcribere nequeunt etiam tempore immemoriali & cum bona fide. 476. *contra Laicum eas præſcribere poſſunt.* 486.

Quod in Decimis temporale eſt, ſeparari à Jure ſpirituali poteſt auctoritate Eccleſiæ, non verò per ſolam Laici detentionem. 485. *ad* 5.

Jus decimandi nec licitè nec validè emitur, venditur, locatur, permutatur re temporali. 490. 491.

Decimas injuſtè detentas nequit Laicus ſine conſenſu Epiſcopi alteri Eccleſiæ reſtituere, quàm cui debentur. 494. *valida eſt translatio in aliam Eccleſiam, ſi accedat conſenſus Epiſcopi, & injuſtè occupatæ illæ fuerint ante Concilium Lateranenſe; ſecùs, ſi poſt hoc, vel ſolùm ad tempus obtentæ ſunt.* 495. *&c. multò minus valet alienatio in Laicum.* 500.

Decimæ conceſſæ validè in feudum perpetuum tranſeunt ad ſucceſſores etiam Laicos 501. *poſſuntque cum conſenſu Epiſcopi alteri* Laico

Laico infeudari, ſi præjudicium filiorum abſit. 502.

Decimæ laicis donatæ non ſunt, ſed ſolùm in feudum datæ. 505.

Decimæ, juſtè poſſeſſæ, absque conſenſu Epiſcopi à Laico reſtitui poſſunt Eccleſiæ, cujus antè fuerant. 506. *alteri verò Eccleſiæ cum conſenſu Epiſcopi.* 507. *oppignerari etiam poſſunt Laico.* 508. *de illis Laici conſuetudine inolita, ſicut de patrimonialibus, diſponunt.* 509.

Decimæ per præſcriptionem nunquam tranſeunt in Allodium. 595.

Decimæ tam perſonales, quàm prædiales exiguntur; & cùm ſingulis impendantur officia ſpiritualia, à ſingulis & ex omnibus fructibus & proventibus, rerum mobilium & immobilium, Decimas exigit Eccleſia. 510. 511.

Decimæ prædiales dantur ex proventibus molendinorum, fodinarum, mercede locatarum ædium, furnorum &c. 512. *Decimæ variæ prædiales referuntur.* 511. 512.

Decimæ ex apibus ſunt de cera & melle, non de earum fœtibus. 513.

Decimæ ſolvendæ ſunt etiam de rebus minutis, non verò de minutiſſimis oleribus, collectis non ad lucrum, ſed familiæ commodum aut voluptatem. 514.

Decimæ non debentur bis ex eadem re, bene tamen occaſione ejusdem rei v. g. ex pecore prædiales, & & ex lucro occaſione pecoris venditi relato induſtriales, vel duplex prædialis, ex prato decima feni, & decima ex fœtibus animalium, quæ ex prato oriuntur. 515.

Decimæ ſolvendæ etiam ex novalibus. 516. *toties ſolvendæ, quoties res fructificat.* 517.

Decimæ perſonales, ſtando communi Jure Eccleſiæ, ex præcepto ſolvendæ ſunt ex omnibꝰ lucris, quæ verè ac juſtè ex ſua induſtria & actione ab aliquo acquiruntur. 518. 523. *decimæ pretij pro re vendita accepti non debentur, niſi lucrum aliquod accreſcat ex venditione.* 519. *debentur ex militia negotio, artificio, venatione, aucupio, piſcatu.* 518. 519. *etiam ex lucro per luſum juſtum acquiſito, & ex re immobili per modum lucri ex propria actione acquiſita* 519. *De Jure verò Conſuetudinario decimæ perſonales plerisque in locis non debentur, & circa decimas ſtandum eſt Conſuetudine.* 520.

Decimæ ex rebus comparatis titulo oneroſo non debentur, poſito, quòd jam ſint decimatæ, ſi ſint fructus. 521. *neque ex comparatis titulo lucrativo, donatione, legatione, hæreditate: quia non ſunt fructus induſtriales &c. neque ex eleemoſynis, licèt petitis.* 522. *ex re acquiſita cum fructibus pendentibus indecimatis vel ex acquiſitis ipſis fructibus indecimatis ſolvendæ ſunt decimæ collectorum fructuum; ſecùs, ſi fructus jam antè decimati fuerunt.* 524.

Decimæ prædiales ſolvendæ ſunt de rebus illicitè acquiſitis, id eſt,

de fructibus earum, ſive illæ ſint in dominio obtinentis, ſive non. 526.

Decimarum onus quemcunque poſſeſſorem ſive juſtum ſive injuſtum ſequitur. 526.

Decima debetur tametſi ſemine furtivo ſeminatus fuerit ager. 527.

Decimæ perſonales non debentur ex rebus comparatis contra juſtitiam commutativam, neque tranſeuntibus in comparantis dominium, vel tranſeuntibus quidem, ſed tamẽ reſtituendis. 527. debentur verò per ſe loquendo ex turpiter quidem acquiſitis, ſed ſine injuria danti illata, & ſine obligatione reſtituendi 528.

Decimæ non debent acceptari ab Eccleſia ex lucris turpiter factis, ſi crimen, ex quo ea proveniunt, eſt notorium. 430. S. Thomas ait decimas accipi poſſe de anterioribus lucris peccatoris publici, de cujus pœnitentia & vitæ mutatione conſtat; alij apud Suar. peccatorem publicum de lucris injuſtis decimas, non acceptas ab Eccleſia, teneri impendere pauperibus, vel alijs bonis operibus. 530.

Decimæ prædiales ſolvi debent integræ, & non deductis expenſis. 532.

Quoad Decimarum ſolutionem fructus conſiderantur naturaliter. 532.

Ad Decimas obligatus poſſeſſor fundi ſimilis eſt colono partiario. 532.

Decimæ prædiales non deductis expenſis debebantur in Lege Moſaica. 533.

Ex Decimis detrahenda eſt illa frumenti pars v. g. vigeſima, quæ ſolvitur pro mercede triturantibus, ſi decimæ ex conſuetudine loci dentur in granis excuſſis. 533.

Decimandi modus ille, quo novem ſcammorum ſeu porcarum fruges colliguntur, & decimus intactus relinquitur, demetendus ab ipſo decimatore, per ſe illicitus eſt: decimæ enim debentur ex fructibus collectis & ſine expenſis decimatoris. 533.

Decimæ perſonales non debentur, niſi deductis expenſis. 534. quæ expenſæ hic intelligantur, vide. V. Expenſæ & n. 535.

Pro Decimis non obligaris deligere fructus meliores, ſed obligaris non ſeligere viliores & minores. 536.

Ad Decimarum materiam ſeu quantitatem ſpectat earum integritas, ad formam, modus, quo illæ ſolvendæ ſunt 537.

Decimæ debentur, etſi non exigantur, neque ſaltem per ſe & ſecluſa conſuetudine contraria expectari petitio & tardari in ſolutione poteſt quia minus ſolvit, qui, tardiùs. 539. Nemo excommunicandus ob non ſolutas, niſi monitionem priùs factam contempſerit. 540.

Decimæ non ſolutæ, neque poſtulatæ hoc anno, ſequenti exigi poſſunt & ſolvi debent, ſecluſa contraria conſuetudine & gratuita remiſſione. 542.

Decimas nondum ſeparatas propria

pria auctoritate privatus decimator auferre non poteſt. 544.

Decimæ ſpectato Jure communi in agro ſeparari poſſunt à colono. 547. *ſpectato Jure Bavariæ poteſt eas decimator exigere in agris vel horreis, vel, ſi ita convenit inter ipſum & colonum, aut conventio ſaltem fiat circa expenſas trituræ, etiam in granis.* 548. *Decima admetienda eſt eâdem menſurâ, qua reliquæ novem partes menſurantur.* 548.

Certus decimandi modus præſcriptione legitimè completa, vel conſuetudine legitimè præſcripta inductus obſervari debet. 549. *Certus decimas ſolvendi modus à Jure ſtatutus non eſt. Ib.*

Ad Decimas horreo Decimatoris ſuis ſumptibus inferendas de Jure ſcripto, colonus non tenetur. 552 *tenetur, ſi decennio inducta ſit conſuetudo id faciendi.* 556.

Decimæ numerantur inter cenſus reales. 554.

Decimarum fructus indecimatos non poteſt debitor horreo inferre ignaro & non conſentiente Decimatore. 557.

Decimatio fit abſente Decimatore, ſi monitus per ſe vel procuratorem non aſſiſtat. 557.

Decimarum numeratio quomodo facienda. V. Numeratio Decimarum.

Decima fructuum pars ſolvenda eſt, nec ſatisfit ſolvendo eorum pretium, niſi decimator ultro acceptet. 564. *poteſt tamen aliqua conſuetudine & præſriptione induci, ut pecuniæ tantùm debeantur.* 566.

Decimæ prædiales ſtatim poſt collectos fructus ſolvendæ ſunt. 568. *intelliguntur ibi per collectos, fruct⁹ non qui jam ſunt in horreis, ſed etiam qui ſunt cœpti percipi, ita ut fructus deſierint ſe continere terrâ.* 569. *Decimæ perſonales, ſicubi in uſu ſunt, ſolvendæ ſunt in fine anni, uti tributa & cenſus: ſolutæ tamen intra annum non debent recuſari: ex lucro decimam partem ſtatim ſeparare expedit: denique obſervanda conſuetudo quoad tempus ſolvendi perſonales decimas.* 570. *Decimæ ex animalium fœtibus ſolvendæ, quando iſti ſine matre nutriri poſſunt; ex fructibus animalium, niſi ſint abrogatæ, quando ſunt collectæ.* 577. *maximè hic obſervanda conſuetudo & privatæ transactiones. ib.*

In Decimarum cauſa quis Judex ſit competens. VV. Cauſa Decimarum. Arbiter. Bavaria.

Decimæ etiam Laicis conceſſæ percipiuntur titulo ſpirituali 596.

Decimæ auctoritate SS. Pontificis per permutationem translatæ in ſecularem abſolutè in illum translatæ ſunt. 598.

Circa Decimas quod jus & quæ actiones conveniant Decimatori? V. Decimator.

In Decimarum cauſa quis ſit modus procedendi? V. Cauſa Decimarum.

Decimis ſpoliatus an reſtituendus? V. Spoliatus.

Circa Decimas an appellatio admittatur? V. Appellatio.

In Decimis an compenſatio locum habeat? V. Compenſatio.

Quoad Decimas an præferendus decimator alijs creditoribus? V. Jus prælationis.

In Decimarum cauſa quales probationes requirantur? V. Prælatio.

Decimas renuens ſolvere quomodo compellendus ſit? V. Judex.

Decimas non ſolvere eſt peccatum multiplex. 706. & grave. 707.

Decimas non ſolventis Pœnæ. V. Pœna.

Qui Decimas non ſolvunt, non ſunt propriè ſacrilegi; ſacrilegij verò damnantur, qui decimas diſpenſant præter Epiſcopi notitiam, & laici, qui poſſident decimas, ſeu jus decimandi. 709.

Decimator.

Decimator non habet tacitam hypothecam in bonis eorum, qui obligati ſunt ad decimas. n. 150.

Idem poteſt decimas gratis remittere & ſuper ijsdem tranſigere ſine conſenſu Superioris, ſi ſuum duntaxat & non Eccleſiæ vertatur præjudicium. 307. & ſeqq.

Laicus decimator liberè & absque conſenſu Superioris remittere decimas poteſt. 311. 314.

Parochi aliique decimatores Eccleſiaſticis non poſſunt cum Laicis absque conſenſu SS. Pontificis componere, ut decimas omnino non ſolvant: ſaltem ſi juſta compenſatio non fiat. 315. Neque, ut ſolvant in quantitate minore. 316.

Decimator non poteſt dominum fundi à mutatione culturæ impedire, tametſi ex mutatione facta aliquid de decimis decedat: modò illa non fiat in fraudem. 401.

Decimatori laico nulla debetur compenſatio ob damnum, quod ob variatam fundi culturam patitur in decimis 405.

Decimator laicus, qui præter poſſeſſionem immemorialem alium titulum allegare non poteſt, illas tantùm decimas exigere poteſt, quas hactenus collegit; non verò ullas alias, quæ poſt mutatam fundi culturam proveniunt. 411. 414.

Decimator etiam Eccleſiaſticus decimas ſuas liberè locare poteſt ad longum tempus, imò etiam ad ſuam vitam. 493. Non item eas, quæ immediatè pertinent ad Eccleſiam. 435.

Decimator Laicus non poteſt remittere decimas ijs, qui ſolvere tenentur, ultra tempus, quo jus penes ipſum & familiam ſuam permanſurum eſt. 505.

Decimator de Jure non tenetur concurrere ad ſumptus in ſepes & cuſtodes ſegetum. 533.

Decimatorem onere excutiendi grana ſuis ſumptibus colonus non tenetur

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tenetur ſublevare, per ſe, ſecluſa conſuetudine. 533.

Sine Decimatoris expenſis ei debentur decimæ ex collectis frugibus. 533.

Decimator prudenter dubitans, an fideliter ſint ſolutæ decimæ, jus habet repetendi numerationem manipulorum &c. poteſt etiam inhibere colonis, ne decimas ſeparent, niſi ſe, vel ſuo nuntio præſente, & ſi contraria conſuetudo viget, atque probare poteſt, ſe multoties inde læſum eſſe, poteſt ab Ordinario petere, ut invalidam reddat conſuetudinem, quæ tunc irrationabilis eſt, quia occaſionem peccandi præbet. 536.

Decimator, non habens jurisdictionem temporalem in debitores decimarum, non poteſt propria auctoritate eas nondum ſeparatas auferre. 544.

Decimator exigere poteſt, ut colonus decimam quamque ſtriam agri relinquat intactam, ſi alÿ modi ſolvendi decimas ſint meritò ſuſpecti fraudis, vel colonus metat immaturas ſegetes, potéſtque decimator jure petere, ut colonus fructus relictos ſuis ſumptibus metat, vel alios maturos ejusdem ſortis ſuo tempore reſtituat: erit tamen decimatori ferendum modicum damnum in caſu indigentiæ coloni. 546.

Decimator ſpectato Jure Bavariæ exigere poteſt decimas in agris vel horreis, vel, ſi inter eum & colonum ita convenit, aut conventio fiat circa expenſas trituræ, etiam in granis. 548.

Decimatoris horreo decimas ſuis ſumptibus inferre Colonus de Jure ſcripto non tenetur. 552. tenetur, ſi decennio inducta ſit conſuetudo id faciendi. 556.

Decimatore ignaro & non conſentiente non poteſt debitor decimarum fructus indecimatos inferre horreo. 557. cum Decimatoris periculo relinquuntur decimæ in agro, ſi decimatio eo monito, nec tamen aſſiſtente facta fuit, ſecluſa conſuetudine contraria. 557.

Decimator non poteſt tantùm exigere, uno anno, quantum alio, ſecluſo ſpeciali pacto de ſolvenda ſingulis annis mediocri portione. 560. de illo, quod poſt numerationem decimum manipulum &c. non attingit, nihil accipiat, neque ſequente anno in numeratione incipiat ab octo v. g. manipulis, qui priore anno erant reſidui. 561. eodem anno poteſt numerare manipulos ab uno agro ad alium ejusdem coloni, & ab una ſpecie ad aliam frumenti ſolidi, & ab una levis ad aliam levis. 559. 562. 563.

Decimator non poteſt pro arbitrio pecunias pro fructibus exigere. 564. etſi vi contractûs pecuniæ tantùm hactenus ſolutæ ſint. 565.

Decimator Parochus vel laicus, necnon fructuum emptor & conductor habet jus plenum ac proprietatem in decima fructuum parte à reliquo cumulo ſeparata. 624 ante

 ſepara-

ſeparationem neque habet jus plenum & directum dominium. 626. neque dominium quoddam utile & in re. 628. &c. poteſt petere decimas ex fructibus, ad quemcunque iſti pervenerint, vel à primo vel à novo eorum poſſeſſore, niſi hic eos furatus fuerit &c. tunc enim omnes reſtituendi ſunt domino, quem Eccleſia compellere poteſt ad eos vindicandos, aut ſi in hoc impotens vel negligens fuerit, convenire poteſt furem, &c. 631. conveniri pro decimis poteſt, qui ſegetes injuſtè combuſſit. 632. nec non colonus, cujus culpâ fruges collectæ & in eo ſtatu poſitæ, quo tenetur ſolvere decimas, ſolutæ non ſunt, & ex hac mora perierunt. 633. vel cujus culpa jam nati & pendentes fructus vel collecti non ſunt, vel aliàs perierunt. 684. non tamen ille, qui fundum non coluit, aut culturam impedivit, niſi hoc factum ſit in fraudem decimatoris. 635. poſſunt tamen compelli Parochiani, ne ex malitia vel negligentia culturam omittant. ib. Decimatori competit rei vindicatio, ſi pars decima à reliquis fructibus ſeparata jam eſt, & quidem contra quemcunque, apud quem illa extat. 627. quæ actiones competant, ſi periїt, vi, dolo, culpâ? ib. ſi decimæ nondum ſunt ſeparatæ, non competit decimatori actio in rem, competit tamen Confeſſoria, & interdictum uti poſſidetis, licèt nullas adhuc ex iſto fundo decimas Parochus perceperit, atque etiam interdictum unde vi, & actio ad futuras quoque præſtationes, item condictio ex Canone contra quemvis fructuum poſſeſſorem, & illum, cujus culpa ſeparati aut non ſeparati deſtructi ſunt, licèt deinde ex cauſa non præviſa aliàs perituri fuiſſent. ubi tamen frequenter damnificantur fruges ex cauſis naturalibus, condemnandus eſt colonus non juxta totum valorem fructuum, ſed juxta ſpem eos colligendi. 638. 639. 640. Actio de dolo competit contra eum, cujus dolo, conſilio &c. factum eſt, ut non ſolverentur, niſi decimæ ad doloſum pervenerint. 641. Confeſſoria agitur, ſi lis eſt de proprietate juris decimandi inter duos decimatores, vel ſi decimator ait ſibi competere jus decimandi in fundo, & dominus fundi &c. prætendit immunitatem ex privilegio, & ſi actor eſt Parochus, ſufficit, ſi probat, ſe eſſe Rectorem Parochiæ intra cujus fines fundus decimalis eſt. 642. Clerico adeunti Parochiam competit remedium adipiſcendæ. 643. Decimator turbatus in quaſi poſſeſſione agit interdicto Retinendæ contra quoscunque turbantes, etiam Curatos & Clericos Regulares vel ſeculares. 644. Spoliatus decimis agit remedio Redintegrandæ contra ſpoliatorem, vel quemcunque decimarum poſſeſſorem etiam bonæ fidei, ſive abſque titulo, ſive cum titulo ad eum pervenerint, ídque ad 30. annos: vel ſaltem concedendũ ei eſt remedium

Recupe-

Recuperandæ adverſus poſſeſſorem quemvis conſcium ſpoliationis. 645.

Decimator an præferendus creditoribus? V. Jus Prælationis.

Decimator per quem & quomodo compellere poſſit renuentem ſolvere decimas? V. Judex.

Decimator poteſt gratis vel per pactum vel compoſitionem remittere decimas ſibi debitas; moneat tamen id fieri ſine præjudicio juris ſui & ſucceſſorum. 700.

Diſpenſatio.

Circa Decimas Diſpenſatione *valide, etſi illicite, conceſsâ uti quandoque licite poſſumus. n. 163.*

Diſpenſare in lege vel præcepto Superioris non poteſt inferior, niſi id ipſi à Superiore conceſſum ſit, aut legitime præſcripſerit. 164.

Diſpoſitio.

Diſpoſitio indefinita comprehendit etiam futura. n. 202.

Domicilium.

Parochiæ domicilÿ, ſeu ubi quis habitat & Divina percipit, debentur decimæ perſonales. n. 360.

Qui domicilium mutat, debet has decimas non priori Parochiæ, ex qua abÿt, ſed illi, in quam tranſÿt, etiamſi in priore habeat poſſeſſiones, nullas in poſteriore. 361.

Quamdiu Parochianus non mutat domicilium, ſemper illas debet Parochiæ domicilÿ, etiamſi alibi laboret, negotietur ac lucretur, etiam per magnam anni partem. 361.

Si quis plura habet domicilia in in diverſis Parochÿs, dividendæ inter eas ſunt decimæ perſonales, ſi utrumque eſt principale, & utrumque æqualiter habitatur: aliàs pro rata temporis dividendæ ſunt. ſi unum tantum eſt acceſſorium, totæ debentur Parochiæ principalis domicilÿ. 361.

Donatio.

Donationes Sedi Apoſtolicæ à varÿs Imperatoribus & Regibus factæ recenſentur. n. 97.

Ex bonis Donatione *acquiſitis non debentur decimæ. 522.*

Dos.

Dotis causâ bona mariti tacitè obligata ſunt uxori, & cum onere ad quemcunque poſſeſſorem tranſeunt. n. 131.

A Dote ad Eccleſiam ac ad omnem piam cauſam bona eſt argumentatio. 131.

Eccleſia.

Eccleſia æquiſſima ratione ſtatuit decimas. n. 46. & ſeqq. *Habet in illis verum jus & dominium. 50. Ejus legibus & præceptis non ligantur Infideles, ſeu non baptizati. 66. Ligantur tamen Hæretici, quamvis extra ejus gremium ſint. 71. 72. Cogere eos ad Fidem amplectendam poteſt. 72. Reverſos ad Fidem non cogit ad ſolvendas decimas tem-*

tempore hæreſis non ſolutas. 75. Ab ejus juriſdictione neminem, qui baptizatus ſit, eximere vel privilegium vel præſcriptio poteſt. 76.

Eccleſiæ non habent tacitam hypothecam in bonis eorum, qui ad decimas ſunt obligati. 150.

Poteſt Eccleſia tollere conſuetudinem non ſolvendi decimas, & illâ nixos ad ſolvendum cogere. 266.

Si Eccleſia per tranſactionem ſuper decimis graviter læſa eſt, poterit tam ipſe Rector, qui tranſegit, quàm ſucceſſor, agere ad reſciſſionem. 430.

Eccleſiis & Clericis jus decimandi competere poteſt ex conceſſione SS. Pontificis. 436.

Eccleſia una jus decimandi præſcribere poteſt contra alteram, etiam illam, cui Jure communi debentur decimæ. 442. Tametſi non præſcribatur ipſa Eccleſia. 444.

Ad Eccleſiam à Laicis reverſæ decimæ ab Epiſcopo Laicis rurſus infeudari non poſſunt. 470. recuperant primigeniam naturam. 472. neque ad hoc opus eſt voluntate laici, volentis eas reverti ad primævam naturam. 621.

Eccleſiæ alteri, quàm cui debentur, reſtituere decimas injuſtè detentas ſine conſenſu Epiſcopi nequit Laicus. 494. transfert tamen validè in aliam Eccleſiam cum conſenſu Epiſcopi decimas occupatas ante Concilium Lateranenſe, invalidè, obtentas injuſtè poſt dictum Concilium, vel ſolùm ad tempus. 495. 499.

Eccleſiæ in decimis ſemper ſalvum manet jus directum. 505.

Poſſunt decimæ juſtè poſſeſſæ Eccleſiæ, cujus antè fuerant, à Laico reſtitui ſine conſenſu Epiſcopi: cum hujus conſenſu verò alteri Eccleſiæ: neque neceſſarius eſt conſenſus Capituli. 506. 507.

Ad rerum Eccleſiæ alienationem propriè dictam non ſufficit auctoritas Epiſcopi, ſed requiritur conſenſus Capituli: in revocatione verò ſufficit conſenſus Epiſcopi. 497.

Cum Eccleſiæ jure directo in decimis conſolidatur jus utile, ſi familia decimatoris eſt extincta. 505.

Eccleſia non debet acceptare decimas ex lucris crimine notorio comparatis. 530.

Eccleſia per ſe jus non habet decimas certo modò exigendi: poteſt tamen contra debitorem colonum præſcribere, ut ipſe ſolvat hoc certo modo decimas, vel colonus contra Eccleſiam, ut non teneatur ſolvere, niſi hoc certo modo: ſic verò præſcribet Eccleſia tempore ordinario, quo contra Laicos præſcribitur, colonus tempore ordinario, quod ad præſcribendum contra Eccleſiam ſufficit, quando jus præſcribenti non reſiſtit. 549.

Eccleſia quoad decimas eſt inſtar fructuarij & penſionarij, cui ſatisfit, ſi fructus ſolvantur ibi, ubi res frugifera ſita eſt. 552.

Eccleſiæ res in dubio præſumuntur potiùs infeudatæ quàm ſimpliciter

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pliciter donatæ aut permutatæ. 598.

Eccleſiarum Rectores poſſunt ſuos malefactores, ſub quo maluerint, Judice, ſacro vel ſeculari convenire. 601.

Ad acquirendum Eccleſiæ dominium non eſt neceſſaria traditio. 624.

Eccleſiæ jus, & actiones circa decimas. V. Decimator.

Reſpectu Eccleſiæ quomodo procedatur in cauſa decimarum? V. Cauſa decimarum.

Eccleſiæ appellatio circa decimas an audiatur? V. Appellatio.

Eccleſia quid probare debeat in cauſa decimarum? V. Probatio.

Eccleſia propria auctoritate auferre non poteſt decimas nondum ſeparatas. 698.

Eccleſia per quem & quomodo compellere poſſit renuentem ſolvere decimas? V. Judex.

Eleemoſynæ.

Ex Eleemoſynis non debentur decimæ, licet petantur. n. 522.

Emphyteutas.

Emphyteuta ſolus tenetur ad ſolvendas decimas ex fundo emphyteutico, ad nihil verò dominus directus. n. 119.

Naturaliter poſſidet bonum emphyteuticum. 213.

Tenetur ad decimas ex illo ſolvendas, tametſi privilegium habeat non ſolvendi ex bonis, quæ habet vel poſſidet. 212. & ſeqq.

Emphyteuta obligatur ad Canononem horreo domini inferendum. 555.

Emptio Venditio.

Jus decimarum formaliter acceptum, ſeu ut fundatum in titulo ſpirituali, emere nec Perſona Eccleſiaſtica poteſt. 433.

Materialiter acceptum & præciſum à titulo ſpirituali, ſive quoad utilitatem percipiendorum fructuum, emere Eccleſiaſtici poſſunt. 434.

Nec licitè nec validè emitur vel venditur Jus decimandi. 490.

Emi & vendi poſſunt unico pretio fructus decimales Parochi ad totum tempus, quo ille jus decimandi habebit. 493.

Ex rebus Emptione comparatis, mobilibus, vel immobilibus, & ſi ſint fructus, jam decimatis, non debetur decima. 521.

Epiſcopus.

Epiſcopi, aliíque Prælati juriſdictionem quaſi Epiſcopalem habentes, non obligantur ad decimas perſonales, vel ad prædiales onere perſonali: Obligantur tamen ad has ſolvendas onere reali ex fundis, quos poſſident titulo profano, vel cum onere priùs annexo, antequam ad ipſos pervenerunt. n. 99.

Non poſſunt quemquam eximere ab onere decimarum, niſi ſpeciali facul-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

facultate à SS. Pontifice ad id conceſſa polleant, aut conſuetudine legitimè præſcripta eam obtinuerint 164. 312.

Poſſunt tamen decimas ſibi debitas remittere ex juſta cauſa, & in transactione ſuper iisdem ſuum conſenſum & decretum interponere. 165. 317. 319.

Non poſſunt conſenſum præſtare, ut Laici decimas Eccleſiæ vel omninò non vel non integras ſolvant. 315. 316. Sed neque Clericis hæc remiſſio fieri poteſt cum Epiſcopi conſenſu. 320.

Poſſunt tamen Epiſcopi conſenſum & auctoritatem præſtare tranſactioni inter Clericos, vi cujus minor pars, quam decima, ſolvatur, vel ut ex certis fructibus nihil ſolvatur. 321.

Nomine Epiſcopi quoad conſenſum transactioni ſuper decimis præſtandum veniunt etiam Vicarius Generalis, & ii, qui habent jurisdictionem quaſi Epiſcopalem. 321 430.

Epiſcopi tenentur tenentur SS. Pontifici ſolvere decimas ex omnibus ſuis bonis Eccleſiaſticis, ſi eas exigat. 333.

Epiſcopo debentur decimæ Parochiæ ipſius propriæ, Eccleſiæ Cathedralis. 336.

Et ex illis prædiis, quæ non ſunt in certa Parochia. 337.

Si decimæ titulo donationis, dotis, permutationis &c. vel præſcriptione, Eccleſiæ Cathedrali debentur, Epiſcopus in illis fundatam de Jure intentionem habet. Tenetur tamen eas cum Canonicis dividere. 338.

Quarta pars omnium decimarum Diœceſis debetur Epiſcopo de Jure ſcripto. 339.

Poteſt Epiſcopus nomine cujusque Eccleſiæ Parochialis ad conſequendas decimas in defectum Parochi agere. 340.

Si novalia fiunt, non tamen intra fines alicujus Parochiæ, decimæ inde debentur Epiſcopo. 383.

Epiſcopi aliique Prælati SS. Pontifice inferiores Eccleſiis & Clericis jus decimandi concedere nequeunt, multò minùs laicis. 437.

Poſſunt tamen ex juſta cauſa decimas unius Eccleſiæ concedi alteri per unionem aut diviſionem Beneficiorum, aut applicationem partis decimarum egentiori Eccleſiæ factam. 438.

Pariter poſſunt decimas novalium, quæ non intra certæ Parochiæ fines conſurgunt, Eccleſiæ, cui maluerint, intra Diœceſin attribuere. 438.

Eas, quæ pertinent ad menſam Epiſcopalem, alienare nequeunt. Si ab ipſa avulſæ ad eandem revertantur, transferre nequeunt in perſonam, quæ nunquam moritur. 438.

Epiſcopus non poteſt Laico concedere jus percipiendi decimas, poteſt tamen ex juſta cauſa ei concedere

ad vitam vel tempus brevius decimarum fructus. 464.

Epiſcopus non poteſt Laico concedere decimas in feudum perpetuum, ſed ſolùm in temporale. 468. neque poteſt reverſas à Laicis ad Eccleſiam rurſus Laicis infeudare. 470.

Sine Epiſcopi conſenſu decimas injuſtè detentas nequit Laicus alteri Eccleſiæ reſtituere, quàm cui debentur. 404. Poteſt Epiſcopus conſentire, ut alteri Eccleſiæ vel pio loco dentur decimæ, quæ, antè concilium Lateranenſe & in feudum perpetuum injuſtè obtentæ fuerunt, ſi Laicus detinens induci non poteſt, ut eas reſtituat Eccleſiæ, cujus ſunt. 495. &c. 499.

Epiſcopi auctoritas non ſufficit in rerum Eccleſiæ alienatione propriè dicta ſine conſenſu Capituli, ſufficit verò in revocatione. 497.

Cum Epiſcopi conſenſu decimas injuſtè obtentas alteri Eccleſiæ oppignerare Laicus non poteſt. 498.

Epiſcopus concedere non poteſt, ut Laicus decimas invalidè, ante vel poſt Lateranenſe obtentas, alienare poſſit in Laicum. 500.

Sine Epiſcopi conſenſu decimæ validè conceſſæ in feudum perpetuum, tranſeunt ad ſucceſſores etiam Laicos. 501. poſſúntque cum Epiſcopi conſenſu alteri Laico infeudari, ſi præjudicium filiorum abſit. 502. Epiſcopus per conſenſum in infeudationem, non alienat decimas, quod ipſi vetitum, ſed ſolùm & licitè continuat alienationem jam antè legitimè factam. 504.

Sine Epiſcopi conſenſu poſſunt juſtè poſſeſſæ decimæ à Laico reſtitui Eccleſiæ, cujus antè fuerant. 506. alteri verò Eccleſiæ cum conſenſu Epiſcopi, cum quo conſenſu etiam Laico oppignerari poſſunt. 507. 508.

Epiſcopi debent Eccleſiaſtica diſtrictione compellere ſubditos ad ſolvendas decimas. 582.

Excommunicatio.

Excommunicationem an incurrat Judex Laicus cognoſcens in cauſis decimalibus? V. Judex.

Excommunicatio an incurratur à renuente ſolvere decimas, & à Regularibus ob varia delicta circa decimas? V. Pœna.

Exemptio à decimis. V. Im̃unitas & privilegium.

Expenſæ.

Quod Expenſis deductis ſupereſt, civiliter habetur pro fructibus. n. 531. 532.

Expenſis non deductis ſolvendæ ſunt decimæ prædiales, & ita jam ſolvendæ erant in Lege Moſaica. 532.

Expenſæ non deducuntur, ſi ex diſpoſitione legis, ſtatuti, vel hominis fructus debentur Eccleſiæ vel alteri piæ Cauſæ. 532.

Nonniſi Expenſis deductis debentur decimæ perſonales. 533. Intelliguntur hîc expenſæ, quas ipſum exercitium artis vel officÿ exigit;

voluntariæ verò, ſine quibus exerceri negotiatio vel ars poſſet, vel per ſe neceſſariæ, quæ etiam abſque exercitio artis vel lucrativæ actionis evitari nequeunt, deduci non poſſunt. 535.

Facultas.

Circa Decimas Facultatis illicitè, validè tamen, conceſſæ uſus quandoque non eſt illicitus. n. 163.

Feriæ.

In feriis favore hominum inductis tractari poteſt cauſa decimarum, ſi eſt ſummaria n. 651.

Feudum.

Feudum eſt benevola rei immobilis conceſſio cum translatione utilis dominij, facta ſub obligatione fidelitatis & obſequiorum honeſtorum: privilegium verò non fit cum tali onere. n. 462.

In Feudum perpetuum poſſunt Decimæ à SS. Pontifice concedi Laicis n 465.

In Feudum perpetuum validè conceſſæ Decimæ tranſeunt ad ſucceſſores etiam Laicos. 501. *poſſuntque cum conſenſu Epiſcopi alteri Laico infeudari, ſi abſit præjudicium filiorum.* 502.

Feudum Eccleſiaſticum non manet apud ſecundum vaſallum ſeu ſubvaſallum mortuo vaſallo, qui ſubinfeudavit. 503.

In Feudi cauſa Clericus & Laïcus reſpondere debet coram domino feudi, ſive hic ſacer ſive ſacularis ſit. 590.

In Feudo improprio idem jus ſervatur, quod in proprio. 590.

Feudalis poſſeſſorij & petitorij cauſa terminanda eſt coram domino feudi. 591.

Fideles.

Fideles Jure Naturali & Divino poſitivo tenentur alere ſacros Eccleſiæ Miniſtros. n. 30 31 265. *Tenentur ſolvere decimas tam prædiales quàm perſonales.* 52. 53. 101.

Fides bona.

Bona Fides ex tempore longiſſimo & immemoriali ſolùm præſumitur; unde ſi conſtat, malâ fide cœptam fuiſſe poſſeſſionem, nunquam prodeſt ad præſcribendum, quanticunque temporis fuerit. n. 449. & 450.

Fiſcus.

Fiſcus novos poſſeſſores convenit ob non ſoluta tributa ab anteceſſoribus. n. 129.

A Fiſco ad Eccleſiam bona eſt argumentatio ſolùm in iis caſibus, ubi id expreſsè Statutum eſt Jure, vel ſaltem, ubi contrarium Statutum non eſt, & ubi militat eadem ratio. 129. 147. 688.

Fiſci onera inhærent fundo; ideo habet tacitam hypothecam in bonis ſubditorum & prælationem in concurſu creditorum. 688.

Fœdi-

Fodinæ.

Ex Fodinis auri, argenti, aliiſque debetur decima pars pretij, quod quis inde redigit. n. 511. hæc decima eſt prædialis. 512

Fructuarius.

Fructuario ſatisfit, ſi fructus ſolvantur ibi, ubi res frugifera ſita eſt. n. 552.

Fructus.

Fructus alij ſunt Naturales, alii Induſtriales, alij Mixti n. 9 Mixti, qui partim naturâ, partim ex induſtriâ proveniunt, à multis Induſtriales dicuntur. 9.

Fructus conſumptos poſſeſſor bonæ fidei non tenetur reſtituere 304.

Etſi fructuum dominium reipsâ ſit apud dominum fundi, poſſeſſor tamen bonæ fidei habet dominium præſumptum, eatenus videlicet, ut excluſâ actione in factum conſumere eos poſſit, quamdiu bona fides durat. 304.

In decimis locum non habet regula, quòd poſſeſſor bonæ fidei fructus lucretur. 305.

Fructus naſcituri emi poſſunt, & pignerari. 328.

Ex fructibus debentur decimæ, quos modò fert fundus, non ex illis, quos antè ferebat. 401. Nihil decimarum debetur, ſi fundus relinquitur incultus & nullos fert fructus. 401.

Mutatis fructibus fundi cujus ſint decimæ? V. Fundus.

Tametſi jus decimandi immediatè ſolùm detur in fructus, ejus tamen quaſi poſſeſſio & præſcriptio afficit ipſum fundum decimalem, & non hos vel illos certos fructus. 408.

Fructus Decimales ex juſta cauſa ad aliquod tempus Laicis concedere poteſt Epiſcopus 464.

Fructus decimales locari poſſunt etiam laicis. 491.

Fructus Decimales, qui ſunt ipſius Eccleſiæ, ultra triennium locari non poſſunt ſine ſolennitatibus: poſſunt illi, quos percipit Parochus. 492. 493

Ex omnibus Fructibus & proventibus rerum mobilium & immobilium debentur Decimæ 511.

Fructus varij referuntur, ex quibus debentur decimæ 511.

Ex ſingulis fructibus debentur decimæ, etiamſi fundus bis in anno fructificat. 517

Fructus indecimati rei, acquiſitæ titulo oneroſo vel lucrativo, obnoxij ſunt decimationi; ſecùs, ſi jam decimati acquiſiti ſunt. 524.

De fructibus rerum illicitè acquiſitarum ſolvendæ ſunt decimæ. 526.

Fructus à Jure civili, & civiliter accipiuntur pro eo, quod ſupereſt deductis expenſis 531. 532.

Naturaliter accipiuntur pro eo, quod provenit à terra & animalibus. 532

Fructus quoad ſolutionem Decimarum conſiderantur naturaliter. 432.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Fructibus tributum ſolvendum non eſt, niſi deductis expenſis. 531.

Fructus ſumuntur naturaliter, quando agitur de favore animæ vel piæ cauſæ, & ſi debentur piæ cauſæ ex diſpoſitione legis, ſtatuti, vel hominis, non deducuntur expenſæ. 532.

Quando fructus omnes debentur, ſumuntur civiliter; quando conventione vel ſtatuto ſolùm debetur quota pars, ſumuntur naturaliter. 532.

Fructus meliores pro Decimis deligendi obligatio non datur, datur verò obligatio non deligendi viliores & minores. 336.

Fructuum omnium dominus & poſſeſſor eſt ſubditus, antequam aliqui ſeparentur pro decimis. 544.

Pro fructibus pecunias non poteſt pro arbitrio colonus ſolvere, vel decimator exigere. 564 *etſi vi contractûs pecuniæ tantùm hactenus ſolutæ ſint.* 565.

Fundus.

Fundi facies mutari dicitur, quando ratio culturæ mutatur, & ex prato v.g. fit ager. n. 401.

Fundi dominus pro arbitrio culturam mutare, nec ab Eccleſia vel decimatoribus impediri à variatione poteſt, dummodo id non faciat animo fraudandi, ſolvátque decimas ex novis fructibus pendi ſolitas. 401. 417.

Obligatio ſolvendi decimas fundo annexa eſt ſolùm mediatè ſeu ratione fructuum. 137. & ſeqq.

Fundus ſemel decimis ſubjectus cum onere eas ſolvendi tranſit etiam ad infideles. 60. 61.

Si fundus nunc ferat fenum v.g. vel olera, non debentur decimæ frumenti, tametſi antea ex eo collectæ fuerint. Viciſſim non ſatisfit per ſolutionem decimarum ex feno, quæ priùs ſolutæ fuerunt, ſi fundus nunc ferat frumentum. 401.

Nihil decimarum debetur, ſi fundus relinquitur incultus & nullos fert fructus. 401.

Si decimæ per tranſactionem, præſcriptionem, aut privilegium ita diviſæ ſunt, ut Parocho v.g. aſſignatæ fuerint minores ex feno, oleribus, fructibus arborum &c. majores verò alteri, v.g. Epiſcopo, Monaſterio &c. mutatâ fundi cultura & prato v.g. in agrum converſo decimæ frumenti pertineat ad Monaſterium. Viciſſim ſi ager deſinat conſeri frumento & in pratum redigatur, aut oleribus conſeratur, decimæ non ampliùs ſunt Monaſterij, ſed Parochi. 401.

Si tamen per variationem culturæ nimis gravaretur Parochus, quia decimæ v.g. minores, quæ ipſi competunt, ob mutatam fundi faciem jam non ſolvuntur, compenſatio ipſi vel pecuniaria vel ex frugibus facienda eſt ab eo, qui decimas majores colligit. 403. *Nec hæc compenſationis onus Parochianis injungi poteſt.* 404.

Com-

Compenſatio etiam piis locis, v.g. Monaſteriis, Hoſpitalibus, arbitrio Judicis Eccleſiaſtici facienda eſt, ſi à Superiore Eccleſiaſtico aſſignata ipſis ſuſtentatio fuit ex decimis, & eâ poſtea priventur per culturæ variationem, júsque decimandi in alios ſive laicos ſive Eccleſiaſticos translatum. 405 Laicis decimatoribus nulla debetur compenſatio. 405.

Qui decimas ex certis fundis colligendi jus obtinuit per tranſactionem, vel præſcriptionem, poterit colligere decimas ex omnibus fructibus, qui ex illis fundis proveniunt, quæcunque variatio culturæ fiat. 406. Niſi quaſi poſſeſſio & præſcriptio non ſit in ipſis fundis, ſed ſolùm in fructibus. 408.

Etſi jus decimandi immediatè ſolùm detur in fructus, ejus tamen quaſſi poſſeſſio & præſcriptio afficit ipſum fundum decimalem, & non hos vel illos certos fructus. 408. Poteſt tamen quaſi poſſeſſio juris decimandi ſolùm dari in fructibus certis. Et tunc ſi iſti non ampliùs proveniant, is, qui præſcriptione vel privilegio eos decimavit, alios decimare nequit. 408.

Si quis in certis quibusdam fundis vi privilegii colligit decimas, v.g. feni aut vini, & poſtea pratum vel vinea convertatur in agrum, decimæ frumenti non ad ipſum, ſed ad Parochiam pertinent, vel eum, qui vi præſcriptionis hactenus frumentum decimavit. 409. & ſeqq

Decimator Laicus, qui præter poſſeſſionem immemorialem alium titulum non allegat, illas tantùm decimas exigere poteſt, quas hactenus collegit; non verò diverſas, quæ poſt mutatam fundi culturam proveniunt. 411. & ſeqq.

Si fundus priùs ferebat fructus, de quibus ex conſuetudine non ſolvuntur decimæ, v.g. fenum, & poſtea ferat fructus decimabiles, v.g. frumentum, de his ſolvendæ ſunt decimæ, haud ſecùs, quàm ſi frumentum inde ſemper proveniſſet, aut fenum fuiſſet decimatum. 418.

In caſu modò allato decimæ novorum fructuum debentur Parocho; non verò alteri, cui decimæ antiquæ in illa Parochia ex præſcriptione, privilegio vel infeudatione competunt. 419. Excipiuntur ab hac regula tres caſus. 420.

Quando ager, ex quo hactenus ſolutæ ſunt decimæ frumenti, convertitur in pratum, non datur obligatio ſolvendi decimas feni, ſi iſtæ ex conſuetudine in illa Parochia non ſolvuntur. 422. & ſeqq.

Si Parochus jus habet colligendi decimas ex frumento hirſuto, Laicus ex plano, ac poſtea mutatâ culturâ hirſutis frugibus ſuccedant planæ, decimæ ex his debentur Parocho, non Laico. 426

Si fundus bis in anno fructifi-

cat.

cat, ex ſingulis fructibus debentur decimæ 517.

Fundi poſſeſſor obligatus ad decimas ſimilis eſt colono partiario. 532.

Futura.

Futura comprehenduntur ſub indefinita diſpoſitione. n. 302.

Gallia.

IN *Gallia receptam eſſe regulam, quòd decimæ annorum præteritorum non petantur, ait Mich. du Perray. n. 541.*

Hæreditas. Hæres.

EX *acquiſitis Hæreditate non debentur decimæ. n. 522.*

Ad acquirendum Hæredi hæreditatem agnoſcenti dominium non eſt neceſſaria traditio. 624.

Hæretici.

Hæretici ſunt extra gremium Eccleſiæ. n. 71.

Ejus tamen legibus obligantur. 72. 73. Et tenentur ad decimas tam perſonales quàm reales, obligatione etiam perſonali. 72. Cogi ad Fidem Catholicam poſſunt pœnis non ſolùm ſpiritualibus, ſed etiam temporalibus. 72.

Horreum.

Horreo decimatoris ſuis ſumptibus inferre decimas colonus de Jure ſcripto non tenetur. n. 552. tenetur, ſi decennio inducta ſit conſuetudo id faciendi. 556.

Horreo colonus inferre non poteſt decimarum fructus indecimatos, ignaro & non conſentiente decimatore. 557.

Hypotheca.

Hypotheca tacita ibi tantùm locum habet, ubi Legis diſpoſitione expreſſè ſtatuta eſt. n. 150.

Hypothecam tacitam non habet Eccleſia in bonis colonorum ad decimas obligatorum. 150.

Illicitè acquiſita.

IL*licitè acquiſita ſunt duplicis generis, aliqua detenta contra Juſtitiam, & vel non tranſeuntia in dominium detentoris, ut furtiva, vel tranſeuntia in dominium accipientis, ut juxta multos uſuræ, obnoxia tamen reſtitutioni. n. 525.*

Ex illicitè acquiſitis, ſive ſint in dominio obtinentis, ſive non, debentur decimæ prædiales, ſive decimæ ex earum fructibus. 526.

Ex rebus contra juſtitiam commutativam acquiſitis non debentur decimæ perſonales, ſive tranſierint in dominium comparantis illas, ſed reſtituendæ, ſive non tranſierint. 527.

Immobilia.

Ex Immobilium rerum fructibus & proventibus omnibus debentur decimæ. n. 511.

Ex Immobili re, quæ per modum lucri ex propria actione obtinetur, debetur decima, v. g. ex agro dato pro

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

pro ſtipendio aliquot annorum; non tamen debetur decima in ſpecie, ut decimum agri jugerum, ſed in æſtimatione & pretio. 519.

Immunitas.

Immunitas à ſolvendis decimis acquiri poteſt Privilegio, Conſuetudine, Præſcriptione, Tranſactione, Remiſſione gratuita. n. 153.

Immunitas hæc à SS. Pontifice dari univerſim poteſt validè, dummodo Miniſtri Eccleſiæ aliunde habeant congruam ſuſtentationem. 155. *Non tamen licitè.* 156.

Dari quibusdam, etiam laicis, validè & licitè poteſt à SS. Pontifice. 158. *Dummodo Clericis aliunde de congrua ſuſtentatione proviſum ſit.* 159.

Qui hanc immunitatem conſecuti ſunt absque legitima cauſa, modò ſine fraude, tuti ſunt in conſcientia, ſi Eccleſiæ Miniſtris aliunde ſufficienter eſt proviſum, & alÿ non onerantur ultra id, ad quod aliàs tenentur. 162. 163.

Eam concedere nequeunt Epiſcopi aliique Prælati Eccleſiæ SS. Pontifice inferiores, niſi ſpeciali facultate ab illo conceſſâ polleant, aut conſuetudine legitimè præſcriptâ eam obtinuerint. 164.

Multò minùs hanc immunitatem concedere poſſunt Laici. 166.

Immunitas à decimis non eſt aliquid ſpirituale. Unde ejusdem capaces ſunt etiam Laici absque privilegio SS. Pontificis 294. 323. & ſeqq.

Immunitatem hanc prætendens quid probare debeat? V. Probatio.

Obtineri poteſt Privilegio. 155. & ſeqq. *V.* Privilegium.

Nec non Conſuetudine. 258. & ſeqq. *V.* Conſuetudo.

Et Præſcriptione. 291. & ſeqq. *V.* Præſcriptio.

Indefinita diſpoſitio, propoſitio.

Indefinita diſpoſitio comprehendit etiam futura. n. 202.

Indefinita propoſitio æquivalet univerſali, ſi diverſorum caſuum & rerum eadem eſt ratio: maximè, ſi negativè concepta ſit. 205. 209.

Infideles.

Infideles ſeu non baptizati, etſi Catechumeni, non tenentur ad decimas perſonales. n. 58. *Tenentur ad prædiales ex poſſeſſionibus, quæ ſunt in terris Chriſtianorum, & ex ÿs, quæ olim erant Chriſtian rum dominio ac oneri decimarum ſubjectæ: non item illis, quæ à Chriſtianis nunquam fuerunt detentæ.* 60. 61. *Non tamen obligantur per ſe & obligatione perſonali* 62. *Etſi de rigore cogi poſſent ad ſolvendum ex ÿs terris, quas Chriſtianis injuſto bello extorſerunt, cogi tamen ordinariè nequeunt cùm propter ſpecialia fœdera, tum ad evitanda graviora incommoda.* 64. *Cogi non debent, ſi convertantur ad Fidem, ad ſolutionem tempore Infidelitatis*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

termiſſam. 64. Etſi teneantur ad Fidem & Baptiſmum ſuſcipiendum, non tamen ante eum ſuſceptum obligantur præceptis Eccleſiæ. 65. 66. 73. Cogi ad Fidem ſuſcipiendam nequeunt. 66. Cogi tamen ad eam audiendam poſſunt à Principibus Chriſtianis, quibus ſubſunt. 66.

Judæi.

Judæi non ampliùs obligantur Lege Moſaica. n. 58. Non obligantur ad decimas perſonales. 58. Nec ad prædiales, niſi ex ijs poſſeſſionibus, quæ olim jam erant decimales. 60. 61. Tametſi habitent inter Chriſtianos. 63.

Judex.

Judex competens in cauſa decimarum eſt ſolus Eccleſiaſticus, ſi uterque litigans, vel ſi reus eſt Clericus. 572. Coram Judice Laico non poteſt conveniri Clericus, licèt ſolùm agatur de poſſeſſorio decimarum, vel de mero facto, e. g. an Clericus decimas, ad quas obligatur, ſolverit. 573. 574.

Judex Laicus in cauſis decimalibus cognoſcens incurrit excommunicationem SS. Pontifici reſervatam, niſi illas à Judice ſacro ad ſe avocet animo expreſſo ſupplicandi ſedi Apoſtolicæ. 577.

Judex competens, cùm in cauſa decimarum petitorio agitur, ita ut ſit quæſtio Juris, eſt ſolus Judex Eccleſiaſticus. 577. etſi immunitas prætendatur à decimis omnibus vel earum parte, vel jus decimandi ex privilegio &c. 578. vel quæſtio ſit ſolùm incidens. 579. imò & ſi ſit quæſtio ſolùm facti non liquidi. 580. etſi ſoli conductores &c. decimarum agant, agunt enim nomine Eccleſiæ &c. 582. ſi tamen agitur de ſolo facto eóque liquido, e. g. ſi parochianus negat decimas, ad quas conſtat eum teneri &c. tum, ſaltem niſi inhibitio ab Eccleſiaſtico tranſmiſſa ſit, Judex etiam Laicus adiri contra Laicum poteſt, & compellere ad ſolutionem decimarum. 581. in hoc caſu Judex competens etiam eſt Eccleſiaſticus cum jure præventionis. 582.

Judex Eccleſiaſticus ſolus eſt competens, ſi cauſa poſſeſſoria decimarum admixtam habet cauſam proprietatis, ſi agitur contra laicum poſſeſſorio adipiſcendæ, vel etiam ſolùm retinendæ aut recuperandæ. 584. & ſeqq.

Judex ſacer ſolus eſt competens, quando decimæ Laicis in feudum conceſſæ ſunt, ſive feudum ſit proprium, ſive improprium, & ſi decimæ Laico in emphyteuſin conceſſæ, vel locatæ ſunt. 590. ſive agatur petitorio, ſive poſſeſſorio. 591.

Judicum ſæcularium præſcriptio vel conſuetudo trahendi ad ſe cauſas decimarum in feudum conceſſarum, licèt hæ agitentur inter ſæculares, ſecluſo privilegio non valet. 592.

Judex ſacer ſolùs judicat de decimis, etiam pleno jure, laico conceſſis.

ceſſis. 593. neque de decimis, quæ juſto titulo ſunt penes laicos, univerſim & abſolutè judicare poteſt Laicus. 594.

Poteſt tamen judicare de decimis Laicus, quas Laici auctoritate SS. Pontificis habent ex permutatione. 598.

Coram Judice Laico à locatore etiam Clerico conveniri poteſt conductor decimarum Laicus, niſi obſtet conventio inter eos expreſſa, vel conſuetudo loci. 600 in hoc caſu etiam Judex ſacer adiri poteſt. 601.

Judex ſacer non eſt incapax cognoſcendi de facto, quod ex jure ſpirituali oritur. 602.

Coram Judice Sacro conveniri poteſt Laicus ex legato, locato, & ſimili actione perſonali reſpiciente aliquo modo rem ipſam Eccleſiaſticam. 601.

Coram Judice Laico conveniendus eſt Clericus de rebus, quas prætendit eſſe Eccleſiæ, Laicus verò ex probabili cauſa dicit eſſe ſuas. 601.

Si ſolus Judex ſacer eſt competens in cauſa decimarum, laicus in ea cognoſcere non poteſt, licèt partes in ipſum conſentiant. 603 Judici partes non poſſunt prorogare Juriſdictionem, cujus capax non eſt. ib. Curia Principis ſecularis nequit cognoſcere de decimis, licèt inter ejus aſſeſſores & conſiliarios ſint Clerici, ſeu agatur inter Clericos, ſeu inter Laicos, ſeu principaliter, ſeu ſolùm incidenter. 604.

An Judex ſit competens in cauſa decimarum, deliberaturus, conſidera initium juriſdictionis, quam habet. 604.

Quis ſit Judex competens in cauſa decimarum in Bavaria? V. Bavaria.

Judex, ſi plures actiones competunt, eligere debet magìs proficuam actori. 636.

Judex in cauſa decimarum quo modo procedere debeat? V. Cauſa decimarum.

Judex aliquis an admittere poſſit poſſit appellationem in cauſa demarum? V. Appellatio.

Judex an Decimatorem præferre debeat alijs creditoribus? V. Jus prælationis.

Judici quales probationes in cauſa decimarum afferendæ ſint? V. Probatio.

Judex Eccleſiaſticus renuentem ſolvere decimas compellere poteſt. 699. & tenetur, excepto caſu aliquorum ſcandalorum &c. 700. compellere poteſt & debet per excommunicationem 701. hanc comminando cum præcepto ſolvendi, abſque citatione, ſumpta tamen priùs informatione, quòd talis ſit ſubditus &c. & audito monito, ſi opponat, qui ſi juſtā cauſam non alleget, per modum proviſionis compellendus eſt, nec recipienda appellatio. 702. Ex officio & nemine agente procedere poteſt contra renuentes. 703. invocari poteſt etiam brachium ſeculare, etſi debitoribus ob contumaciam

immineat ſanguinis effuſio, & decimator jus conſequi poſſet per Eccleſiaſticum, ſi tamen agatur contra laicum. 704. poteſt etiam moroſus debitor decimarum compelli ad uſuras, ſeu damnum compenſandum, quod ex dilata ſolutione decimator paſſus eſt: non tamen ad quincunces, ſi intereſſe decimatoris ad quincunces non aſcendit. 705.

Judex in cauſa decimarum quibus pœnis uti poſſit & debeat? V. Pœna.

Judicium.

Judicio petitorio quando agatur in cauſa decimarum. n. 576

Judicio petitorio & poſſeſſorio coram quo Judice in cauſa decimarum agendum ſit? V. Cauſa decimarum, *vel*, Judex.

Poſſeſſorium retinendæ qui intentat, actor eſt; reus ille, cui intentatur. 608.

In Judicio quid probari debeat in cauſa decimarum? V. Probatio.

Juramentum.

Juramentum malitiæ exigi poteſt in cauſis etiam ſpiritualibus, in quibus nunc etiam præſtari debet juramentum calumniæ. n. 588.

Jus Decimatoris V. Decimator.

Jus prælationis.

Præferendus eſt decimator omnibus creditoribus, ſi decima pars jam ſeparata eſt, & vel ab ipſo colono vel ab alio averſa aut ablata fuit, & adhuc extat. n. 682. item, ſi fructus, ex quibus decimæ debentur, adhuc extant, apud colonum earum debitorem vel alium, & cum aliis fructibus commiſti non ſint. 683. vel ſi decima fructuum pars à colono, qui eam jam ſeparaverat, vel ab alio commiſceatur cum aliis fructibus, ita ut diſcerni nequeant: modò fructus commiſti extent. 684. Item, ſi fructus indecimati commiſti ſunt cum aliis fructibus. 685. non verò, ſi decimæ, vel fructus nondum decimati à colono aut alio conſumpti vel deſtructi ſunt. 686. privilegium prælationis enim inter creditores vel reale vel perſonale non habent domini rerum non amplius extantium. ib.

Laici.

Capaces non ſunt decimarum, niſi quando à titulo & Jure ſpirituali avulſæ, & fructus merè temporales ſunt. n. 332. 459. 460.

Laicis, quibus jus decimandi in feudum vel ex privilegio conceſſum fuit, vi illius non debentur decimæ novalium. 390.

Nulla laicis conſuetudo, vel præſcriptio, vel indulgentia Parochorum quoad jus percipiendi decimas patrocinatur, ſed ſolum privilegium Pontificium & infeudatio. 398.

Si laico decimatori aliquid decedat ob variatam fundi culturam,

rami, nulla ipſi debetur compenſatio. 405.

Laicus decimator, qui præter poſſeſſionem immemorialem alium titulum allegare nequit, illas tantùm decimas exigere poteſt, quas hactenus collegit; non verò ullas alias, quæ poſt mutatam fundi culturam proveniunt. 411.

Laicis concedere jus decimandi nequeunt Prælati SS. Pontifice inferiores 437.

Laici non tam ſuo quàm Clericorum nomine decimas ab Eccleſia conceſſas colligunt. 461.

Jus directum & primarium decimarum nunquam tranſit in laicos. 217 461.

Jus decimandi à laico poſſeſſum vindicare contra Fiſcum poteſt Eccleſia, ſi is ſine legitimo hærede defunctus bona vacantia reliquit, aut crimen confiſcatione dignum commiſit. 461.

Laicis acquiri poteſt Jus decimandi privilegio Pontificis. 463.

Laicis Epiſcopus non poteſt concedere jus percipiendi decimas, poteſt tamen ex juſta cauſa concedere ad vitam vel tempus brevius fructus decimarum. 464.

Laicis poteſt SS. Pontifex Decimas in feudum perpetuum concedere. 465. *Epiſcopus ſolùm in temporale.* 468.

Laici decimas contra Eccleſiam præſcribere nequeunt etiam tempore immemoriali & cum bona fide. 476. *Relinquendi tamen ſunt in poſſeſſione immemoriali ob præſumptionem tituli Legalis, ſi inſuper adſit fama privilegij vel inveſtituræ ſique nihil obſtet.* 477. 478. 479. 480. 481.

Laici etiam poſt temporis immemorialis poſſeſſionem reſtituere debent decimas ante omnem ſententiam, ſi conſtet legitimo titulo ad Laicos non perveniſſe. 482.

Laici fideles poſſunt præſcribere jus Patronatûs, quia privilegio Eccleſiæ generatim & abſolutè ejus capaces ſunt. 485. ad 8.

Laicus jus Decimandi præſcribere poteſt contra Laicum, tempore ordinario cum titulo, abſque hoc 30. annis, & ad illud tempus, ad quod alteri ſunt conceſſæ. 486. 487. 488.

Lacis etiam locari poſſunt fructus decimales. 491.

Ut in Laicum alienentur decimæ invalidè ſivè ante ſive poſt Lateran. obtenta, non poteſt Epiſcopus concedere. 500.

Ad Laicos etiam ſucceſſores decimæ validè in feudum perpetuum conceſſæ à Laicis tranſeunt. 501. *poſſúntque alteri Laico infeudari cum conſenſu Epiſcopi, ſi præjudicium filiorum abſit.* 502.

Laicis decimæ juſtè poſſeſſæ oppignerari poſſunt cum conſenſu Epiſcopi. 508.

Laici conſuetudine inolita de decimis juſtè poſſeſſis libere diſponunt, ſicut de patrimonio. 509.

De Laico Judice reſpectu cauſæ Decimarum. VV. Judex. Cauſa Decima-

cimarum. Arbiter. Bavaria.

Laici Jus & actiones circa Decimas. V. Decimator.

Reſpectu Laicorum quomodo procedendum ſit in cauſa decimarum? V. Cauſa decimarum.

Laicus ſpoliatus decimis an reſtituendus? V. Spoliatus

Laici appellatio circa decimas an audiatur? V. Appellatio.

Laici in cauſa decimarum quas Probationes afferre debeant? V. Probatio.

Laici quomodo compellendi ad ſolvendas decimas? V. Judex.

Laici quomodo incurrant pœnam Eccleſiaſticam ob delicta circa decimas? V. Pœna,

Lapicidinæ.

Ex lapicidinis debetur decima pars pretij, quod quis inde redigit, non verò decimus quiſque lapis. n. 511. hæc decima eſt prædialis. 512.

Legatarius, Legatum.

Ex bonis Legatô acquiſitis non debetur decima n. 522.

Ad acquirendum Legatario, cui determinata res eſt legata, dominium non eſt neceſſaria traditio. 624.

Leges.

Leges Eccleſiaſticæ quo ſenſu dicantur Jus Divinum. 38. In Lege Naturali ac Divina diſpenſare nequit Pontifex. 37. Legibus & præceptis Eccleſiæ non ligantur Infideles ſeu non baptizati. 66. Ligantur tamen Hæretici. 72. Legibus Secularibus libertas & iura Eccleſiæ infringi aut diminui nequeunt. 102.

In Lege vel præcepto Superioris non poteſt diſpenſare inferior, niſi hoc ipſi à ſuperiore ſpecialiter conceſſum ſit, vel legitimè præſcripſerit. 164.

Legislator.

Legislator abrogare ſaltem validè poteſt legem, quam vel ipſe tulit, vel alius, cui in pari juriſdictione ſucceſſit. n. 155.

Poteſt tollere conſuetudinem contra Leges etiam legitimè præſcriptam. 266.

Si ſcit, ſuam Legem non obſervari, nec urget obſervantiam, cùm facilè poſſet, ceſſat Legis obligatio etiam intra decennium. 287.

Leproſi.

Leproſi in commune viventes non tenentur de ſuis hortis, qui ſunt in circuitu domûs, & de animalibus, quæ nutriunt, decimas ſolvere: tametſi proprium Sacerdotem & Eccleſiam non habeant n. 238.

Læſio.

Læſio ſi enormis naſcatur Eccleſiæ alterive decimatori ex privilegio non ſolvendi decimas, privilegium non valet. n 241.

Datur tunc iſta læſio, quando ſubtractis decimis Clerici, quibus illæ debentur, non amplius habent

bent congruam ſuſtentationem. 243.

Non poteſt decimator in caſu læſionis etiam manifeſtæ exemptum ad ſolvendas decimas cogere propriâ auctoritate, ſed ſolùm Judicis. 244.

Si enormitas læſionis manifeſta non eſt, adeundus eſt SS. Pontifex, ut decernat, an privilegium eo caſu locum habeat. 244.

In dubio, utrùm læſio enormis ſit, poteſt exemptus compoſitionem cum decimatore facere. 244

Imò fieri compoſitio poteſt, tametſi læſio ſit manifeſta. 244.

Si Eccleſia in tranſactione ſuper decimis graviter læſa eſt, agere ad reſciſſionem poteſt tam ipſe Rector, qui tranſegit, quàm ſucceſſor. 430.

Locatio.

Locatio ad longum tempus cenſetur alienatio. n. 214.

Decimæ immediatè ad Eccleſiam pertinentes liberè & absque ſolemnitate locari poſſunt ad breve tempus; ad longum (quod hic etiam eſt tempus ultra triennium) non niſi cum conſenſu Superioris aliisque ſolemnitatibus ad alienationem rerum Eccleſ. requiſitis. 453.

Si ſint ipſius Parochi alteriúſve decimatoris Eccleſiaſtici locari liberè poſſunt ad longum tempus, imò etiam ad vitam decimatoris. 493.

Locari poſſunt fructus decimales etiam Laicis. 491.

Locari ultra triennium ſine ſolennitatibus non poſſunt Decimæ, quæ ſunt ipſius Eccleſiæ: illæ, quas Parochus percipit, locari poſſunt ad tempus longum, imò ad vitam ſuam. 492. 493.

Ex locatione domus, piſcinæ, furni, prati &c. debentur decimæ 511. & hæ decimæ ſunt prædiales. 512.

Locator.

Locator, ſi fundum locavit pro certa fructuum parte ſibi pendendi, ex ea ad decimas tenetur. n. 117. Fructus in tali caſu vel ante diviſionem inter locatorem & colonum factam decimantur, vel integro cumulo fructuum inter ipſos pro rata diviſo, quilibet poſtea de ſuo decimas ſeparatim ſolvit. 118.

Si locatus eſt fundus pro certa penſione domino ſolvenda, non tene- ad decimas locator, ne quidem ex penſione ſibi ſoluta. 119. 121.

Qui pretio conduxit operam coloni, nim. ut fundum colat pro certa quantitate vel fructuum vel pecuniæ, ſolus tenetur ad decimas. 122,

Si locator fundi habet privilegium reale exemptionis à ſolutione decimarum, neque colonus ad decimas reales obligatur. 125.

Locatoris perſonalis immunitas à ſolvendis decimis non prodeſt conductori. 220. Prodeſt verò immunitas realis. 221.

Locator Decimarum coram quo Judice in cauſa decimarum conveniri vel convenire debeat? V. V. Cauſa decimarum. Judex.

Lucrum.

Ex lucris omnibus verè ac juſtè ex ſua induſtria & actione ab aliquo acquiſitis, ſtando in Jure communi Eccleſiæ, ſolvendæ ſunt decimæ perſonales ex Præcepto. n. 518.

Lucra varia referuntur, ex quibus ita ſolvendæ decimæ v. g. lucrum per luſum juſtum, res immobilis, quæ per modum lucri ex propria actione obtinetur &c. 519.

Ex titulo Lucrativo acquiſitis bonis non debentur decimæ. 522.

Sicuti Lucrum, ita damnum quoque commune eſſe oportet. 533.

Lucrum eſt, quod remanet deductis expenſis. 534.

Maritus.

Mariti bona uxori pro dote tacitè obligata ſunt, & cum ſuo onere ad quemcunque poſſeſſorem tranſeunt. n. 131.

Menſura.

Menſurâ eâdem admetienda eſt decima, qua reliquæ novem partes menſurantur; & per ſe ille menſurandi modus adhibendus, quo menſurari ſolent fruges vendendæ aut ſolvendæ pro Canone. n. 548.

Mercenarius.

Mercenarius, cujus opera ad colendum fundum conducta fuit pro certa quantitate fructuum aut pecuniæ, non tenetur ad decimas reales, ſed ſolùm ad perſonales, ſicubi in uſu ſunt. n. 122. 123. 124.

Mobilia.

Ex Mobilium rerum fructibus & & proventibus omnibus debentur decimæ. n. 511.

Molendinum.

Ex Molendinorum proventibus debentur decimæ. n. 511.

Et hæ decimæ ſunt prædiales. 512.

Monaſterium.

Monaſterium an reſtituendum, ſi ſpoliatum eſt decimis? V. Spoliatus.

Novale.

Aliter ſumitur Jure Civili, aliter Jure Canonico. n. 177.

Hoc Jure, uti & Bavarico, Novale eſt terra de novo culta, & de qua non extat memoria, quòd aliquando culta fuerit. 177. 178.

Novale non eſt, ſi pratum vel hortus oleribus conſitus vertitur in agrum. 179.

Privilegium de non ſolvendis Novalium decimis procedit ſolùm de fundo recèns culto, ex quo antè nulli aut modici tantum fructus decimis ſubjecti percipiebantur. 180.

Novale eſt, ſi pratum alicubi, ubi decimæ feni ex conſuetudine non ſolvuntur, in agrum convertatur, ac idcirco ex illo decimæ frumenti pertinent ad Parochum, & non ad alium decimatorem, ſi hic ſolùm ad decimas ordinarias jus habet, Parochus verò ad novales. 181. 418. 419

Si fundus ante centum & plures

annos cultus, poſtea neglectus hucusque nihil fructuum tulit, ac hodie denuo colitur, decimæ inde ſolvendæ ſunt, etſi dominus, qui colit, privilegium habeat eas ex novalibus non ſolvendi. 181.

Novale ſemper manet fundus de novo ad culturam redactus, éſtque ſemper exemptus ejus poſſeſſor, qui privilegium habet decimas non ſolvendi ex novalibus. 182.

Qui contendit, ſe ratione privilegij decimas ex novalibus non ſolvendi ad nullas ex ſuo fundo teneri, probare debet, ſe poſt acceptum privilegium novale feciſſe, aut quòd ex hoc fundo, tanquam ex novali, anteceſſores non ſolverint. 183.

Si novale ab anteceſſorum aliquo factum fuit, qui circa illud non erat privilegiatus, ſucceſſoris privilegium de non ſolvendis novalium decimis ad illud ſe non extendit. 163.

Privilegium non ſolvendi decimas procedit etiam de decimis novalium. 195.

Novalium decimæ non pertinent ad Principem territorij dominum. 381.

Secluſo privilegio, præſcriptione, conſuetudine, ac tranſactione, debentur Parochiæ, intra cujus fines ſunt Novalia. 382.

Si Novalia non fiunt intra fines alicujus Parochiæ, decimæ debentur Epiſcopo. 383.

Si ſurgant in confinio duarum Parochiarum, ita ut ad alterutram pertineant, ignoretur tamen, ad quam, dividendæ ſunt decimæ inter utramque. 384.

Si denique limites Parochiarum quoquo modo appareant, decimæ inter eas devidendæ erunt juxta modum ac portionem ſpatij, quod Novalia in ſingulis earum occupant. 385.

Decimæ Novalium debentur Parocho loci, ubi fiunt, tametſi vi præſcriptionis alia vel Eccleſia vel Perſona Eccleſiaſtica jus decimandi ibi habeat. 386.

Si quis tamen præſcripſit decimas alicujus fundi, cenſetur eas præſcripſiſſe quoad totum fundum. Unde ſi pars hactenus inculta poſtea colatur, decimas jure exiget, qui hactenus ex parte fundi culta percepit, ſaltem ſi majore ſui parte fundus antea cultus & decimæ ibi præſcriptæ fuerunt. 387.

Si Eccleſia vel Perſona Eccleſiaſtica ſine titulo per tempus immemoriale, vel cum titulo per 40. annos, in quaſi poſſeſſione fuerit colligendi decimas ex novalibus, competit eidem jus colligendi de novalibus, quæ etiam in poſterum intra eandem Parochiam ſurgent. 388.

Laicis, quibus jus decimandi in feudum vel ex privilegio conceſſum fuit, vi illius non debentur decimæ novalium. 390.

Privilegium decimandi etiam Eccleſiæ vel Eccleſiaſticæ Perſonæ conceſſum non extenditur ad decimas novalium. 391.

Decimæ novalium in Bavaria ex privilegio Pontificio per conſuetudinem immemorialem præſumpto pertinent ad Parochum primo triennio, poſtea ad eum, qui decimas in illa Parochia colligit. 398.

Si ex privilegio decimæ communes ſunt alicui laico vel Monaſterio, Hoſpitali &c. cum Parocho loci, hac communione non obſtante, decimæ novalium totæ debentur Parocho, niſi aliunde conſtet, illam communionem etiam ad novalia extendi. 398.

Is, cui conceditur privilegium percipiendi decimas novalium, non poteſt vi illius illas percipere, quas alius tempore conceſſi privilegÿ ex novalibus poſſidebat; ſed ſolùm ex iis novalibus, quæ poſt impetratum privilegium fient. 399.

Qui decimas antiquas poſſident vel integras vel ultra medietatem, ac poſtea privilegiũ impetrant percipiendi etiam novas, vi ejusdem (niſi plus exprimatur) duntaxat dimidias percipere valent. 400. *Quin privilegium percipiendi novas intelligi debet conceſſum ſolùm ſecundùm eam quantitatem, quam impetrans priùs percipiebat ex antiquis.* 400.

Ex novalibus etiam ſolvendæ ſunt decimæ. 516.

Numeratio Decimarum.

In Numeratione ſequente anno non incipiendum ab octo v. g. manipulis, qui priore anno erant reſidui. n. 559. 561. *eodem anno poſſunt numerari manipuli ab uno agro ad alium ejusdem coloni, & ab una ſpecie ad aliam frumenti ſolidi & ab una levis ad aliam levis.* 559. 562. 563. *Secluſa conſuetudine, ex quinque v. g. reſiduis manipulis malè dividitur quintus inter decimatorem & colonum.* 559. *In numeratione decimarum in agris ſicut in numeratione in horreis, fructus ſecundum totum cumulum conſiderandi ſunt.* 562.

Pactum V. Tranſactio.

Palea, Stramen.

Ex palea & ſtramine debentur decimæ, ſi triticum decimetur poſt trituram. n. 511.

Parochia.

Decimæ Perſonales Jure communi debentur illi Parochiæ, in qua quis domicilium habet, & Divina percipit. n. 360. *V.* Domicilium.

Debentur hæ decimæ Eccleſiæ Parochiali, tametſi non ſit Baptiſmalis. 361.

Prædiales decimæ Jure communi debentur Parochiæ, intra cujus fines prædia ſita ſunt, tametſi dominus prædiorum alibi habitet. 363. 364

Contrarium tamen induci poteſt conſuetudine 40. annorum. 365. 441.

Debentur prædiales decimæ Parochiali Eccleſiæ, ex prædÿs intra ejus

ejus limites ſitis, tametſi non ſit Baptiſmalis. 368.

Parochialis Eccleſia fundatam in Jure habet intentionem ad decimas omnium fructuum, qui intra ipſius fines proveniunt, donec alia Eccleſia, quæ jus decimandi prætendit, contrarium probet. 368.

Quando una Parochia diviſa eſt in plures, debentur novæ Parochiæ integræ decimæ omnium fructuum, qui intra ejus fines proveniunt, tametſi conſtat, Baptiſmalem Eccleſiam, vel aliam, quæ diviſionem paſſa eſt, eſſe antiquiorem & antea intra ſuos limites comprehendiſſe totum territorium Eccleſiæ novæ Parochialis. 369. & ſeqq. Niſi aliud conſuetudine receptum alicubi ſit, vel antiquæ Eccleſiæ jus decimandi reſervatum fuerit. 373.

Decimæ ex fœtibus aliisque fructibus animalium cicurum integræ debentur illi Parochiæ, intra cujus fines animalia paſcuntur & nutriuntur, nihilque inde debetur Parochiæ, in qua animalium dominus abſens habitat. 375.

Si intra fines plurium Parochiarum paſcantur animalia, ſingulis inde debentur decimæ pro rata temris. 376.

Idem tenendum eſt, ſi animalia intra unam Parochiam paſcantur, in altera ſtabulentur & accubent. 377. Niſi conſuetudine aliud receptum ſit. 378.

Nihil inde debetur Prrochiæ, per quam animalia ſolùm tranſeunt, niſi notabili tempore ibi paſcantur. 378.

Decimæ ex animalibus feris, quæ in nullius dominio ſunt, ſunt perſonales & decentur Parochiæ domicilij, ſeu illi, ubi Sacramenta percipit, qui ea capit. 379. Si ſeptis concluſa nutriantur, decimæ inde, utpote prædiales, debentur Parochiæ, ubi ſepta ſunt, & fœtus proveniunt. 379.

Decimæ novalium debentur Parochiæ, intra cujus fines fiunt Novalia, tametſi vi præſcriptionis alia vel Eccleſia vel Perſona Eccleſiaſtica jus decimandi ibi habeat. 386.

Parochus.

Parochus tenetur ſolvere decimas ex fundo patrimoniali, ſeu quem titulo profano acquiſivit, tametſi is ſitus ſit in propria ejus Parochia, ſi ipſe non ſit decimator, ſed alius, v. g. Epiſcopus aut Monaſterium. n. 79. Non tenetur ſolvere ex prædio, quod in dotem & ſuſtentationem Parochi Beneficio annexum eſt, ſi hujuſmodi prædium intra fines ſuæ Parochiæ ſitum eſt, tametſi alius ibi habet jus decimandi. 80. Obligatione reali tenetur ſolvere reales decimas ex illis prædiis, quæ in aliena Parochia ſita ſunt, tametſi aſſignata ſint pro dote ſuæ Eccleſiæ & in

in ejus ſuſtentationem. 81. *Imò etiam ex prædijs intra ſuam Parochiam ſitis, & huic pro dote aſſignatis, tenetur ſolvere illi, cui debebantur, antequam prædia Eccleſiæ aſſignarentur: niſi dum aſſignarentur, hoc onere exempta fuerint.* 82. *Parochi, aliíque Clerici curam animarum ex officio exercentes, non tenentur ſolvere decimas perſonales.* 91.

Poteſt Parochus decimas ſibi pro ſuſtentatione debitas remittere etiam abſque conſenſu Superioris, vel compenſationem in quacunque vel fructuum vel pecuniæ quantitate acceptare: ſi aliunde de honeſta ſuſtentatione proviſum ipſi eſt. 307. 308. 309.

Poteſt cum conſenſu Superiois tranſigere ſuper decimis etiam futuris, ita ut contractus etiam ſucceſſores obliget. 310.

Parocho inter Beneficiarios jus decimandi præcipuè & primariò competit, ita ut exceptis illis decimis & reditibus Eccleſiaſticis, qui aſſignati ſunt Canonicatibus aliíſque Beneficijs, reliqui proventus decimales aliíque intra limites Parochiæ ad ipſum pertineant. 345.

Parochus fundatam habet in decimis intentionem de Jure communi contra quemvis poſſeſſorem juris decimandi, etiam Epiſcopum, ita ut non teneatur probare, illud ad ſe pertinere, ſed contrarium aſſerenti incumbat probatio. 346.

Tametſi Parochus propria auctoritate negare non poſſit Sacramenta ex eo, quòd decimæ non ſolvantur: iis tamen, qui ex malitia non ſolvunt, negare non ſolùm poteſt, ſed quandoque etiam debet, tametſi notorium non ſit crimen, cùm propter malum ſtatum non ſint capaces ea ſuſcipiendi. 353.

Si per variationem culturæ decimæ ſubtrahantur Parocho, íſque inde nimis gravaretur, compenſatio ipſi vel pecuniaria vel ex frugibus facienda eſt ab eo, qui decimas colligit. 403. *Non verò à Parochianis.* 404.

Si fundus priùs ferebat fructus, de quibus ex conſuetudine decimæ non ſolvuntur, v.g. fenum, & poſtea ferat fructus decimabiles, v.g. frumentum, decimæ ex iſto ſolùm ad Parochum pertinent, & non ad alium decimatorem, qui frumenti decimas colligit. 419. *Exceptis tribus caſibus.* 420.

Si Parochus alicubi colligit decimas frumenti hirſuti & Laicus plani, & poſtea mutatâ culturâ frugibus hirſutis ſuccedant plana, decimæ ex his Parocho debentur. 426.

Parochus decimas ad Eccleſiam immediatè pertinentes, liberè & abſque ſolemnitatibus Juris locare poteſt ad breve tempus, quale hîc eſt triennium. Ultra triennium non niſi cum conſenſu ſuperioris aliíſque ſolemnitatibus ad alienationem rerum Eccleſ. requiſitis. 435.

Decimas verò ſuas liberè locare poteſt

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

poteſt ad tempus longum, imò ad totum illud, quo poſſidebit Beneficium. 493.

Parochus, decimator privatus, non poteſt propria auctoritate auferre decimas nondum ſeparatas. 544. neque ad ſolvendas compellere non ſolventes per denegationem Sacramentorum. Si tamen manifeſta eſt iniquitas ſolvere renuentis, poteſt ea negari tali peccatori, uti aliis peccatoribus ad illa recipienda non diſpoſitis. 445.

Parochi Decimatoris jus & actiones circa decimas. V. Decimator.

Reſpectu Parochi quomodo procedatur in cauſa decimarum? V. Cauſa decimarum.

Parochus quomodo reſtituendus & manutenendus contra Parochianos negantes decimas &c.? V. Spoliatus.

A Parocho & contra Parochum quales probationes in cauſa decimarum afferendæ ſint? V. Probatio.

Parochus poteſt remittere decimas ſibi debitas gratìs vel per pactum aut compoſitionem; moneat tamen, fieri id ſalvo manente jure Parochiali. 700.

Pauperes.

Pauperes, qui tolerabili paupertate laborant, ſufficientes tamen reditus habent ad ſe ſuóſque, etiam ſolutis decimis, alendos, ad eas tenentur. n. 109.

Qui extrema neceſſitate laborant non tenentur. 110.

Uti nec illi, qui gravi neceſſitate laborant, illa ut ſolutis decimis ſe ſuóſque alere non poſſent, ſed gravi penuriâ laborare aut mendicare aliúdve grave malum ſubire cogerentur. 112.

Non tamen iſti propria auctoritate eas retinere poſſunt, ſed priùs ſuam inopiam decimatori repræſentare & probare debent. 113. Niſi exiſtiment, eas remiſſum non iri, etſi paupertatem probaverint. 114.

Qui gravi, non tamen extrema paupertate, preſſi eas retinuerunt, reſtituere poſtea ac compenſationem facere tenentur, quando ad pinguiorem fortunam venerint, & ſolvendo fuerint: niſi abſolutè fuerit facta remiſſio, uti facta eſſe cenſetur, quando allegatâ ſuâ neceſſitate ſolvere non fuerunt compulſi, & decimator compenſationem ſibi non reſervavit. 115.

Pauperibus ſpicilegium concedendum non eſt in agris, ex quibus avecta nondum fuêre frumenta. 557.

Peccatum.

Peccatum decimas non ſolventis eſt multiplex & grave. n. 706. 707. ejus pœna? V. Pœna.

Pecuniæ.

Pecunias pro fructibus ſolvere pro arbitrio non poteſt colonus, nec

decimator exigere. n. 564. etſi vi contractûs pecuniæ tantùm hactenus ſolutæ ſint. 565.

Permutatio.

Jus decimarum unius Eccleſiæ permutari poteſt cum jure decimarum alterius Eccleſiæ. n. 432.

Permiſſa eſt permutatio Eccleſiarum & poſſeſſionum, & ita quidem, ut ſi poſſeſſiones unius minùs valeant, quàm alterius, defectus illarum pretio compenſari poſſit. 432.

Permutatio rei ſpiritualiis cum ſpirituali licita eſt, non item temporalis cum ſpirituali. 432.

Nec licitè nec validè Permutatur jus decimandi re temporali 490.

Ex rebus Permutatione comparatis, mobilibus, vel immobilibus, & ſi ſint fructus, jam decimatis, non debetur decima. 521.

Pia Cauſa.

Piæ Cauſæ conceſſum Privilegium eſt latè interpretandum, quamvis deroget Juri communi. n. 168.

Quando de Piæ cauſæ favore agitur, fructus accipiuntur naturaliter. 532.

Pignus.

Oppignerari poſſunt Decimæ juſtè poſſeſſæ etiam Laico. n. 508.

Pœna.

Pœna æterna manet defraudatores decimarum, niſi reſipiſcant, & Deo ac Eccleſiæ cui eas negârunt, ſatisfaciant, quantùm poſſunt. puniuntur etiam à Deo variјs pœnis temporalibus. n. 707. 708. perdunt abundantiam frugum, ſanitatem corporis & animæ, & affliguntur fame ac penuria. ib.

Pœna non ſolventium decimas jure Eccleſiaſtico ſtatuta eſt excommunicatio ferendæ ſententiæ, à qua Confeſſariј abſolvere non debent, uſque dum facta ſit ſolutio. 709 non eſt ferenda excommunicatio, niſi præmiſſa monitione Canonica competenti, trina, cum aliquot dierum intervallo, niſi neceſſitas aliud exigat. eſt tamen recipienda priùs inf rmatio, quòd is, contra quem agitur, in Parochia decimas exigente fundum habeat, vel facienda monitio conditionalis; ſi fundum ibi habet, ſolvat præteritas & futuras, aut ſi gravatum ſe ſentiat, de gravamine doceat &c. ſecùs, excommunicatum iri. 710. excommunicatus ob contumaciam in negandis decimis abſolvi non debet, niſi plena reſtitutione ſecuta, & facta promiſſione de ſolvendis deinceps fideliter decimis, vel facta promiſſione & juramento de ſolvendis, cùm potuerit, ſi nunc non poteſt. 611. excommunicationem ipſo facto incurrunt Laici, qui exigunt, uſurpant, occupant, ſequeſtrant decimas, reditus & proventus beneficiorum, vel ad id auxilium præſtant. 712. Excommunicationem incurrunt Religioſi non habentes beneficium aut adminiſtrationem, ſi absque juſto titulo decimas aut primitias Eccleſiis debitas

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tas acceperint, & uſurpaverint; ſi familiaribus aut paſtoribus ſuis vel aliorum prohibuerint decimas ſolvere ex gregibus & rebus ſuis; ſi ex rebus emptis & de quibus debentur decimæ, Eccleſiis non ſolverint; ſi prohibuerint aut non permiſerint ſervis & colonis ſolvere decimas ex terris, quas eis colendas tradunt. Si iſta fecerint Religioſi habentes beneficium vel adminiſtrationem, ipſo jure ſunt ſuſpenſi. has cenſuras ſolum incurrunt, ſi poſt monitionem unam factam ab Eccleſia, cui decimæ debentur, intra menſem non deſtiterint, vel intra duos menſes malè uſurpata non reſtituerint, quæ procedunt, ſi decimæ etiam debeantur particularibus perſonis. 713.

Excommunicationem ipſo facto incurrunt Religioſi cujuscunque ordinis præſummentes in concionibus vel aliàs quid proferre, quo audientes à decimis Eccleſiæ debitis ſolvendis retrahantur, ſi talis ſermo ſit pravo animo, & in præſentia obligatorum ad decimas ſolvendas 714 ſi à Rectoribus Eccleſiarum &c. requiſiti, certis diebus ſcientes neglexerint conſcientiam confitentibus facere de decimis ſolvendis, ipſo facto ab officio prædicationis ſuſpenſi ſunt, donec habita occaſione commoda confitentibus conſcientiam fecerint, excommunicationem ipſo facto incurſuri, ſi prædicare præſumpſerint prædicta negligentia non purgata. iſta non extenduntur ad Religioſos Monaſteriorum, vel Rectores Eccleſiarum decimas percipientium. 714. Sepultura Eccleſiaſtica privandus, qui debitas decimas non ſolvit, cùm potuiſſet ſolvere. 716. aliis quoque pœnis compellendus eſt ad ſolvendum pro arbitrio Judicis: & poteſt debitoris malitia eſſe tanta, ut etiam criminaliter puniri queat; raró tamen in hac materia devenitur ad proceſſus ſeveriores. 716.

Pontifex.

Pontifex Summus neque ad ſolvendas decimas perſonales neque ad prædiales obligatione perſonali tenetur. n. 94. Tenetur tamen onere reali ad reales ex prædiis, quæ titulo temporali poſſidet, v. g. ex hæreditate paterna, emptione 95. Non item ex bonis, quæ habet ut Pontifex. 97.

Pontifex Summus præceptum de decimis totum ac reſpectu omnium Fidelium, validè tollere poteſt: dummodo Miniſtri Eccleſiæ aliunde habeant congruam ſuſtentationem. 155. Non tamen licitè 156.

Poteſt & validè & licitè quibusdam, tametſi laici ſint, dare immunitatem à decimis. 158. 312. Dummodo Clericis aliunde proviſum ſit de congrua ſuſtentatione. 159

Poteſt conſuetudinem non ſolvendi decimas tollere & illâ nixos ad ſolvendum cogere. 266. 268.

SS. Pontifici tenentur omnes Clerici, etiam Epiſcopi, ſolvere decimas

mas de omnibus bonis Eccleſiaſticis, ſi eas exigat. 333.

Sicut Princeps ſecularis tributa imponere poteſt ad bonum publicum neceſſaria, ita Papa non ſolùm ab Eccleſiaſticis perſonis, ſed etiam ab omnibus Chriſtianis eam contributionem exigere poteſt, quæ neceſſaria eſt ad bonum ſpirituale Eccleſiæ tuendum. 333.

Hac tamen poteſtate neque in Eccleſiaſticos utitur. 334.

Loco decimæ quotannis ſolvendæ ex majoribus Beneficiys Annatas exigit. 334.

SS. Pontifex non eſt dominus decimarum & redituum Eccleſiaſticorum, ſed diſpenſator. Unde eos non poteſt alÿs applicare, quàm Beneficiatis, niſi his aliunde proviſum ſit de honeſta ſuſtentatione. 347.

Poteſt jus decimandi concedere non ſolùm Eccleſiis & Clericis, ſed etiam laicis. 436. 463.

Poteſt Laicis Decimas in feudum perpetuum concedere. 465.

An SS. Pontificis tolerantia ſufficiat, ut Judices ſæculares ad ſe trahant vi conſuetudinis vel præſcriptionis validæ cauſas decimarum in feudum conceſſarum, & agitatarum inter ſæculares? 592.

Poſſeſſio.

Si poſſeſſio eſt vitioſa ſeu malâ fide cœpta fuit, nunquam præſcribitur, neque prodeſt, quantumcunque diuturna fuerit, ſi conſtat fuiſſe vitioſam. n. 449. 450.

Poſſeſſio 100. *annorum non eſt immemorialis, ſi conſtat de ejus initio.* 452.

Poſſeſſio immemorialis non eſt, ſi conſtet, quòd aliquando cœpta fuerit, tametſi cœpta fuerit ante annos 150. *aut ultrà.* 452.

Poſſeſſio immemorialis ſatis probatur, ſi teſtes deponunt, quòd nunquam viderint aut audiverint aliter contigiſſe &c. tametſi deponere determinatè nequeant, quòd intra centum pluréſve annos contrarium non contigerit; modò de contrario nec ipſis nec aliunde conſtet. 453.

Ut poſſeſſio immemorialis legitimè probetur, teſtes de ponere debent. 1. *quòd ſit communis opinio, de contrario non extare memoriam.* 2. *quòd ita ſemper viderint & audiverint à ſuis Majoribus.* 3. *quod nunquam fuerit viſum contrarium* 454.

Ad probandam cœptæ poſſeſſionis memoriam ſufficit ſcriptura, ſeu Inſtrumentum. 454.

In poſſeſſione immemoriali decimarum Laici relinquendi ſunt ob præſumptionem tituli Legalis, ſi inſuper adſit fama privilegÿ vel inveſtituræ. 447. 478. *dicta poſſeſſio non prodeſt, ſi conſtat titulum legitimum defuiſſe, aut decimas conceſſas fuiſſe poſt Concilium Lateranenſe, niſi pateat, id factum eſſe à SS. Pontifice, aut ſi præſumptioni ex tempore immemoriali obſtat alia præſumptio.* 479. 480. 481.

Poſt poſſeſſionem temporis etiam imme-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

immemorialis reſtituendæ ſunt à Laicis decimæ ante omnem ſententiam, ſi conſtat legitimo titulo ad Laicum non perveniſſe. 482.

Poſſeſſio ad uſucapiendum eſt neceſſaria. 485. *ad* 2. *ſine poſſeſſione non proceditur ad præſcriptionem.* 485. *ad* 2.

Poſſeſſione temporis immemorialis tali, quæ Juridica eſt, & cui lex non reſiſtit, acquiri poteſt, quidquid Privilegio acquiri poteſt. 485. *ad* 6.

Poſſeſſio ſupponitur à præſcriptione, & ipſa ſupponit capacitatem poſſidendi, quam dat privilegium 485. *ad* 6.

Quaſi Poſſeſſio acquiri non poteſt ex actibus merè voluntariis. 549.

Poſſeſſio etſi plurimum facti habet, conſiſtit tamen in jure. 588.

Poſſeſſio & proprietas cauſam communem habent, quoad cognitionem & continentiam, quæ dividi non debet, non verò quoad acquiſitionem & amiſſionem &c. 588.

In poſſeſſione adipiſcenda neceſſaria eſt cognitio cauſæ & tituli veri, & non merè colorati, uti in retinenda & recuperanda. 612.

Poſſeſſor.

Etſi fructuum dominium reipsâ ſit penes dominum fundi, habet tamen poſſeſſor bonæ fidei dominium præſumptum, ita ut excluſâ actione in factum conſumere eos poſſit, quamdiu bona fides durat, & conſumptos non teneatur reſtituere. 304.

Regula, quòd poſſeſſor bonæ fidei fructus lucretur, locum non habet in decimis. 305.

Qui bona fide in quaſi poſſeſſione immunitatis à ſolvendis decimis fuit per vicennium aut triennium, ſi poſtea ad earum ſolutionem condemnetur non ſolùm futuras, ſed etiam præteritas ſolvere tenetur. 304.

Poſſeſſor novus fundi, niſi ſit hæres, non tenetur ſolvere decimas ab anteceſſore non ſolutas, ſi unà cum fundo fructus ad ipſum non tranſierunt. 132.

Poſſeſſorem quemcunque, ſive juſtum ſive injuſtum ſequitur onus decimarum. 526.

Poſſeſſor fundi obligatus ad decimas ſimilis eſt Colono partiario: 532.

Poſſeſſoris bona, propria auctoritate Creditoris invadi non poſſunt ad obtinendum Creditori debitum. 544.

Poſſeſſor legitimus omnium fructuum, antequam pro decimis aliqui ſeparentur, eſt ipſe ſubditus. 544.

Prælati.

Prælati Eccleſiæ V. Epiſcopi.

Præſcriptio.

Contra Eccleſiarum & Religioſorum privilegia non niſi 40. annis præſcribitur. 249. 250. *Tempore ordinario*

dinario contra privilegia privatorum. 250.

Præſcriptio & Conſuetudo in multis differunt. 253.

Præſcribere decimis poſſunt non ſolùm Clerici, ſed etiam Laici, & ita quidem, ut ad nihil omnino ſolvendum teneantur. 291. & ſeqq. *At ſolùm, quando Clericis, quibus illæ debentur, aliunde proviſum eſt de decenti ſuſtentatione.* 291.

Præſcriptio ſupponit capacitatem poſſidendi, non dat. 294.

Ad præſcribendum non ſufficit tempus ordinarium, quando poſſidenti jus reſiſtit. 295. 297.

Ad præſcribendam immunitatem contra Parochiam, cui Jure communi debentur decimæ, requiruntur cum titulo 40. anni, ſine illo tempus immemoriale 297.

Adversùs eum decimatorem, cui Jure communi decimæ non debentur, præſcribitur immunitas ſolvendi cum titulo tempore ordinario, ſine titulo 40. annis, ſi præſcribitur contra Eccleſiam. 299. 301. 302. *Si contra Laicum, vel Clericum privatum, cui Jure communi non competunt, ſufficiunt abſque titulo 30. anni.* 300.

Tempus 40. annorum, quando à Jure Canonico ad præſcribendum exigitur, non duplicatur. 303.

Per præſcriptionem haberi poteſt, quod per privilegium, modò adſit capacitas poſſidendi 444.

Res etiam mobiles non præſcribuntur adversùs Eccleſiam, niſi 40. annis cum titulo, & ſine hoc tempore immemoriali, ſi Jus præſcribenti reſiſtit. 305.

Præſcriptio ſine poſſeſſione non procedit, & tantum quis præſcribit, quantum poſſidet. 386.

Non extenditur ad futura, quantumvis ſimilia, nec locum habet, niſi in illo actu, quem quis in re exercuit. 386.

Eſt odioſa & strictè interpretanda. 386

Si quis tamen præſcriſit decimas alicujus fundi, cenſetur eas præſcripſiſſe quoad totum fundum: unde ſi pars hactenus inculta poſtea colatur, decimas jure exiget, qui hactenus ex parte fundi culta percepit, ſaltem ſi fundus majore ſui parte cultus antea fuit. 387.

Præſcribere decimas poteſt Eccleſia & Clericus etiam privatus contra propriam Eccleſiam, ſeu illam, cui Jure communi debentur. 442. *Tameſi non præſcribatur ipſa Parochia, & licèt præſcribens nullum habeat Beneficium.* 444.

Ut contra propriam Eccleſiam, ſeu illam, cui Jure communi debentur decimæ, iſtæ præſcribantur, opus eſt 40. annis cum titulo, ſine titulo tempore immemoriali. 446.

Tempore 40. annorum cum titulo, & ſine titulo tempore immemoriali, opus habet etiam Eccleſia Sacramentalis ad præſcribendum contra Prædialem. 447.

Dictum tempus 40. annor. vel immemoriale requiritur ad præſcriben-

ſcribendas decimas etiam contra Monaſterium, vel Academiam, cui Parochia, quæ decimas percipit, pleno jure incorporata eſt. 448.

Præſcriptio decimarum locum non habet, quando per eam Parocho aliíſque Eccleſiæ Miniſtris ſubtraheretur congrua ſuſtentatio. 449.

Vim quoque non habet Præſcriptio etiam immemorialis, ſi ex inſtrumento aliquo vel aliunde conſtaret poſſeſſionem fuiſſe vitioſam ſeu titulo injuſto cœptam. 449. 450.

Ad præſcriptionem vi poſſeſſionis immemorialis non ſufficit poſſeſſio 100. annorum, ſi de initio centenariæ poſſeſſionis conſtat. 452.

Ut præſcriptio immemorialis legitimè probetur, teſtes deponere debent 1. quòd ſit communis opinio, de contrario uſu non extare memoriam. 2. quod ita ſemper viderint & audiverint à ſuis Majoribus. 3. quòd nunquam fuerit obſervatum contrarium. 454.

Teſtes hujusmodi ſufficit eſſe 48. aut 50. annorum. 454.

Si teſtes aliqui deponant, ſe nunquam vidiſſe contrarium, alij verò aſſerant ſe vidiſſe & ſic memoriæ cœptæ præſcriptionis extare, magis his creditur, quàm illis. 454.

Quando dubium eſt, ad cujus Parochiæ limites prædium pertineat, poteſt una earum, inter quas dubitatur, contra alteram decimas ex illo præſcribere tempore ordinario. 455.

Ad præſcribendas decimas contra Eccleſiam, cui tantùm ex privilegio vel præſcriptione competunt, ſufficiunt 40. anni, vel 60. aut 100. ſi qua ſexagenariæ, aut centenariæ præſcriptionis privilegio munita ſit. 456.

Ad præſcribendas decimas contra privatum Clericum, cui illæ jure communi, ſeu ratione Beneficij non debentur, ſufficit tempus ordinarium cum titulo. 457.

Præſcribere Decimas contra Eccleſiam Laici nequeunt, etiam tempore immemoriali & cum bona fide. 476. Præſcriptæ ſint decimæ, an ſolùm præſummantur legitimè conceſſæ, multùm intereſt. 483.

Præſcribere poteſt Laicus contra Laicum decimas, tempore ordinario cum titulo, absque hoc 30. annis, & ad illud tempus, ad quod alteri ſunt conceſſæ. 488.

Præſcriptio ſupponit poſſeſſionem, poſſeſſio capacitatem poſſidendi, privilegium verò ſupponit hanc capacitatem. 485. ad 6.

Sub Præſcriptionis excluſione generali non reprobatur immemorialis. 475. in VII.

Per Præſcriptionem decimæ nunquam tranſeunt in allodium. 505.

Præſcribere poteſt Eccleſia contra debitorem colonum, ut certo modo debitas ſolvat, colonus contra Eccleſiam, ut non debeat ſolvere niſi hoc certo modo: illa ſic præſcribet tem-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

tempore ordinario præſcribendi contra Laicos, iſte tempore ordinario ad præſcribendum contra Eccleſiam, jus præſcribenti non reſiſtit. 549 ad præſcribendum non ſufficit, cum, contra quem præſcribitur, liberè ſolùm permiſiſſe certum ſolvendi modum, ſed requiritur hunc obſervatum eſſe non obſtante ejus contradictione. 549. præſcriptio actus voluntarios non poteſt reddere neceſſarios, quando conſtat fuiſſe ultroneè & non tanquam ex debito poſitos. 565.

Præſcriptio inducere poteſt, ut non detur obligatio ſolvendi decimas in natura, ſed tantùm in pretio, ſi hactenus ſolùm pretium ſolutum eſt, & non conſtat, id ſolutum eſſe vi contractûs, aut ſi de hoc conſtat, ſed pretium diu ſolutum eſt decimatori acquieſcenti à colonis renuentibus eas ſolvere in natura. 566.

Præſcriptio quid faciat reſpectu Judicis competentis in cauſa decimarum. 592. &c. VV. Cauſa Decimarum. Judex.

Præſumptio.

Præſumptio cedit veritati. Unde licèt longiſſimo tempore purgetur mala fides, & tempus immemoriale loco tituli habeatur, ſi tamen conſtat, malâ fide cœptam fuiſſe, nunquam locum habet præſcriptio, quia bona fides ex diuturnitate temporis ſolùm præſumitur. 449. 450.

Ob præſumptionem tituli Legalis relinquendi ſunt Laici in poſſeſſione immemoriali decimarum, ſi adſit fama privilegij vel inveſtituræ, neque obſtet alia præſumptio &c. 477. &c.

Præſumuntur decimæ legitimè conceſſæ, & poſtea de contrario conſtet, ſunt illæ reſtituendæ non obſtante quaſi poſſeſſione immemoriali. 483.

Præſumptio ex tempore immemoriali non eſt Juris & de Jure. 484.

Præſumi non poteſt Decimarum gratuita remiſſio ex eo, quòd tempore ordinario non fuerint petitæ. 542.

Pretium.

Abſque Simonia intervenire poteſt pretium in tranſactione ſuper decimis non ſolvendis. 324 & ſeqq.

Non tamen in tranſactione ſuper jure ſpirituali decimandi. 430.

Pretij pro re vendita accepti decimæ non debentur, niſi ex lucrerâ venditione. 519.

Primitiæ.

Sunt primi fructus, & immediate offeruntur Deo in gratiarum actionem pro frugibus terræ. Decimæ verò immediatè ſolvuntur Clero ad ejus ſuſtentationem, & ut ſtipendium miniſterij ſacri. 8.

Princeps.

Imperatores varij ac Reges integras Provincias donârunt Sedi Apoſto-

poſtolicæ. 97. *Imperatores alíique Principes Seculares, æquè ac reliqui Fideles, obligantur ad ſolvendas decimas.* 101. 102. *Perſonales decimæ præcipuè quoad Principes ſublatæ ſunt.* 102. *Omnes Principes Fideles ſunt ſubjecti Eccleſiaſticæ Jurisdictioni.* 101. *Non poſſunt quemquam ab onere decimarum eximere.* 101. 166. 312. 323.

Statutum Principum Secularium prohibens Clericis, ne à laicis exigant decimas, quæ vi conſuetudinis ſolvi non ſolent, eſt invalidum, niſi SS. Pontificis auctoritate firmetur. 313.

Decimæ Novalium non debentur Principi ſeculari. 381.

Privilegium.

Privilegium, motu proprio & ex certa ſcientia conceſſum, latè explicandum eſt, quamvis ſit contra jus commune. 167.

Latæ quoque interpretationis privilegium cedens in favorem Religionis aut Piæ Cauſæ, tametſi deroget Juri communi. 168.

Illud pariter, quod Juri communi inſertum eſt. 169.

Privilegium etiam odioſum ita interpretandum eſt, ut retineat ſenſum proprium verborum. 172.

Si eſt contra jus tertij, odioſum eſt & ſtrictæ interpretationis, tametſi conceſſum motu proprio Principis aut ex certa ſcientia. 173. 414. *Et licèt Juri communi inſertum ſit.* 174. *Niſi aliàs à proprietate verborum reſcripti recedendum foret.* 196.

Conceſſum etiam in favorem Religionis non obeſt juri tertij, niſi huic in reſcripto Principis, quo privilegium conceditur, vel aperte derogetur, vel cùm illo jure tertij privilegium conſiſtere nequeat. 175. 251. 392. 414.

Privilegium exemptionis à ſolvendis decimis eſt reale, ſi immediatè procedat de fundis. Et tunc neque conductores prædiorum ad decimas ex ijsdem tenentur. 125. 126.

Tale privilegium habet Societas JESU 125.

Privilegium de non ſolvendis Novalium decimis ſolùm procedit de fundo recens culto, ex quo antè nulli vel modici tantùm fructus decimis ſubjecti percipiebantur. 180.

Privilegium colligendi aut non ſolvendi decimas eſt odioſum, & ita interpretandum, ut quàm minimùm noceat Eccleſiæ, cui illæ de Jure communi debentur. 181.

Privilegium exemptionis à decimis ſolvendis, etſi Religioſis conceſſum & Juri comũni inſertum, odioſum eſt & ſtrictæ interpretationis. 177.

Privilegium non ſolvendi decimas prædiales procedit de prædijs tempore privilegij poſſeſſis, ex quibus illæ antè ſolvebantur. 187. *Niſi alicui debeantur decimæ ex titulo particulari, videl. præſcriptionis aut privilegio: hujus enim juri per privilegium non ſolvendi non præju-*

dicatur, niſi ipſi in reſcripto derogatum fuerit. 192.

Extenditur hoc privilegium ſine limitatione conceſſum etiam ad decimas novalium. 105.

Extenditur quoque ad decimas prædiorum poſt ejus conceſſionem acquirendorum. 204.

Privilegium immunitatis à decimis ex proprijs prædijs non extenditur ad conducta. 210.

Neque ad conducta vel emphyteutica, ſi conceſſum eſt de bonis, quæ quis habet aut poſſidet. 212. aut ſi conceſſum eſt de laboribus ſuis vel proprijs. 217.

Si hoc privilegium eſt perſonale, non prodeſt colono, cui privilegiatus fundum locavit. 220. Prodeſt verò, ſi eſt reale. 221.

Reale privilegium eſt, quo tam ipſi quàm ipſorum prædia eximuntur. Et quo eximuntur, ſive per ſe ſive per colonos prædia colant. Item, quo eximuntur à decimis ex ſuis prædijs. Denique illud, quo dicitur: Non ſolvant decimas de fructibus prædiorum ſuorum. 222.

Privilegium non ſolvendi ex certis fundis & rebus decimas vi Juris communis habent omnes Religioſi. 225. & ſeqq. Quidam omnino exempti ſunt ſpecialibus privilegijs. 229. & ſeqq.

Non procedit hoc privilegium adversùs eos, quibus decimæ debentur titulo particulari, videlicet præſcriptionis aut conceſſionis Apoſtolicæ. 234.

De eo participant illi Religioſi, qui cum privilegiatis habent privilegiorum communicationem, ſi hæc ſit talis, ut exprimat aliqua præjudicialia privilegia, ſaltem in genere, vel adſit talis amplitudo verborum, ut ſignificet, mentem Pontificis ſe extendere etiam ad reliqua non expreſſa. 236.

Privilegium etiam reale ſemper perſonam reſpicit. Hinc ſi ij, qui immunes ſunt à decimis ſolvendis, ſua prædia immunia alienant in non privilegiatos, ceſſat privilegium quamvis reale. 240.

Si tamen privilegiatus prædium alio permutat aut vendit, ut pretio inde redacto aliud emat, illud priori ſubſtitutum ac privilegiato acquiſitum, exemptum eſt: tametſi privilegium non ſit datum pro bonis poſt ejus conceſſionem acquirendis, ſed ſolùm pro illis, quæ privilegiatus tempore conceſſi favoris poſſidebat. 240.

Privilegium non ſolvendi decimas ceſſat, ſi inde enormis læſio ac gravamen naſcatur Eccleſiis vel alys, quibus jus decimandi competit vel Jure communi vel titulo ſpeciali. 241. 251.

Læſio iſta datur, quando Eccleſiarum Rectores, quibus aliàs decimæ deberentur, non poſſunt ſine illis congruè ſe ſuſtentare. 243.

Si manifeſta eſt læſio ex privilegio non ſolvendi decimas, & de ea conſtet privilegiato, non poteſt abs-

que

que injuſtitia ſuo privilegio uti. 244.
Non tamen poterit decimator etiam in caſu manifeſtæ læſionis exemptum cogere ad decimas ſolvendas, ſed opus eſt auctoritate Judicis. 244.
Si enormitas læſionis manifeſta non eſt, ac idcirco neceſſarium arbitrium, adeundus eſt SS. Pontifex, ut decernat, an privilegium eo caſu locum habeat. 244.
In dubio, utrùm læſio ſit enormis, poteſt exemptus compoſitionem cum decimatore inire. 244.
Imò fieri compoſitio poteſt, tametſi læſio ſit manifeſta. 244.
Privilegium, quod in aliorum gravumen cedit, & tractum ſucceſſivum habet, eò quòd datum ſit ad plures actus, non amittitur etiam pluribus actibus contrarijs, niſi ex parte illorum, qui gravantur, detur præſcriptio. 246.
Immunis à ſolvendis decimis, gabellis &c. non perdit privilegium ſemel aut iterum ſolvendo, ſi poſtea intra tempus ad præſcriptionem requiſitum ſuo privilegio uſus eſt non ſolvendo. 247. 248.
Ad præſcribendum privilegio Eccleſiarum ac Religioſorum requiruntur anni quadraginta. 249. 250
Ad præſcribendum contra privatas perſonas, ſufficit tempus ordinarium. 250.
Privilegium non ſolvendi decimas ceſſat contrariâ partium conventione & pacto, 251. 152.
Si in petendo privilegio facta non eſt mentio pacti contrarij cum aliquo initi, conceſſio ob ſubreptionis vitium eſt nulla. 251.
Privilegium ita ſemper interpretandum eſt, ut aliquid de novo conferat illi, cui conceditur. 251.
Privilegium decimandi etiam Eccleſiæ vel Eccleſiaſticæ Perſonæ conceſſum non extenditur ad decimas novalium. 391.
Vi privilegij decimas novalium percipiendi, non percipiuntur decimæ ex novalibus ante conceſſum privilegium factis, ſed ſolùm ex ijs, quæ fiunt poſtea. 399.
Qui decimas antiquas poſſidet vel integras vel ultra medietatem, ac poſtea impetrat privilegium percipiendi etiam novas, vi hujus conceſſionis (niſi plus exprimatur) dundaxat dimidias percipere valet. Nec privilegium percipiendi novas intelligi debet conceſſum ultra quantitatem, quam impetrans priùs percipiebant ex antiquis. 400.
Sub conceſſione juris alicujus ſimpliciter facta non venit jus, quod poſtea de novo oritur, licèt ſit ſimile priori. 410.
Privilegio SS. Pontificis jus decimandi competere poteſt non tantùm Eccleſiis & Clericis, ſed etiam laicis. 436. 463. Non tamen privilegio Prælatorum SS. Pontifice inferiorum. 439. Poteſt tamen Epiſcopus Laicis concedere ex juſta cauſa ad vitam vel tempus brevius decimarum fructus. 464.

Pri-

Privilegium non rarò cum onere conceditur, ex natura tamen ſua, non exigit onus, feudum verò exigit. n. 462.

Quidquid Privilegio acquiri poteſt, acquiri etiam poteſt poſſeſſione temporis immemorialis tali, quæ Juridica eſt, & cui lex non reſiſtit. 485. ad 6.

Privilegium dat capacitatem poſſidendi, quam ſupponit poſſeſſio, & præſcriptio, quæ ipſam poſſeſſionem ſupponit. 485. ad 6.

Privilegium Principis latè interpretandum eſt, ſtrictè tamen, quando derogat Juri communi. 590.

Dum Privilegium unum Princeps concedit, non eo ipſo concedit etiam aliud diverſum, 590.

Privilegium quid faciat reſpectu Judicis competentis in cauſa decimarum? n. 592. & VV. Cauſa decimarum. Judex

Privilegij interpretatio pertinet ad concedentem. 593.

Probatio in cauſa decimarum.

Parochus agens ad decimas ſolùm tenetur probare, ſe eſſe Parochum loci, etſi alius ſit in quaſi poſſeſſione juris decimandi. 690. alius Clericus probare debet privilegium, vel inveſtituram, vel præſcriptionem &c. &c. 691. Laicus privilegium, ſaltem per poſſeſſionem immemorialem. 692. ad hanc probandam ſufficiunt teſtes ſingulares. 693. qui probat de certa ſpecie fructuum, non hos ipſo probat de reliquis. 694. prætendens immunitatem, probare debet privilegium, vel conſuetudinem, vel præſcriptionem. 695. qui eſt in quaſi poſſeſſione immunitatis aut juris decimandi conventus in petitorio oſtendere debet titulum, niſi vel hoc vel illa ipſi debeatur Jure communi. 696. aut quaſi poſſeſſio ſit immemorialis, vel tanta, ut inducat præſcriptionem. 697. Probationes plenæ, certæ & concludentes requiruntur contra Parochum. 691.

Propoſitio.

Propoſitio indefinita æquivalet univerſali, ſi diverſorum caſuum & rerum eadem eſt ratio: maximè ſi negativè concepta ſit. 205. 209.

Proventus.

Ex omnibus Proventibus rerum mobilium & immobilium debentur decimæ. 511.

Proventus varij referuntur, ex quibus debentur decimæ 511.

Proventus ſunt redditus vel fructus, quorum neutrum ſunt legata & dona. 523.

Quarta decimalis.

Quarta pars decimarum omnium Diœceſis debetur Epiſcopo de Jure communi. 339.

Contra eam non præſcribitur, niſi quadragenariâ præſcriptione. 339.

Conſuetudine vel præſcriptione in plurimis Diœceſibus ſublata eſt hæc Quarta 339.

Recto-

Rectores Eccleſiæ V. Eccleſiæ.

Religio.

Religionis intuitu conceſſum Privilegium latè interpretandum eſt, tametſi deroget Juri communi. 168. *Non obeſt juri tertij, niſi huic in reſcripto Principis, quo privilegium conceditur, vel aperte derogetur, vel cum illo jure tertij privilegium conſiſtere nequeat.* 175.

Religioſi.

Religioſi olim fere erant laici, & Parochis ſubjecti 103. *Ad decimas tam perſonales quàm reales de Jure communi inſtar laicorum tenentur.* 104. *Etiam exempti à Juriſdictione Epiſcopi tenentur ad ſolvendas decimas reales, niſi ſpeciali privilegio ſint immunes.* 105.

Religioſis conceſſa immunitas à ſolvendis decimis, odioſa eſt & ſtrictæ interpretationis, quamvis Juri communi inſerta. 107 171. *Extenditur tamen ad decimas novalium.* 195.

Non extenditur ad agros conductos & receptos ad firmam ſeu penſionem. 213.

Nec ad fundos, quos alijs locant, ſi ipſorum immunitas eſt ſolùm perſonalis, uti ea eſt, quæ Jure communi ipſis eſt conceſſa. 220. *Secùs, ſi privilegium eſt reale.* 221.

Tenentur Religioſi ſolvere decimas de fructibus, quos à colonis percipiunt, niſi privilegio reali ſint muniti. 220.

Vi Juris communis ſolvere decimas tenentur ex prædijs antiquis, ſive ipſi ea colant ſive elocent. Non tamen ſolvunt de novalibus, quæ ſuis ſumptibus colunt ſeu per operas ſuas & famulos. Nec ſolvunt de fœtibus animalium, quæ ipſi nutriunt & non locant. Neque ex hortis, ſive olera ibi ſerunt ſive frumentum: niſi eos elocent. Non denique ex agris & vineis, quas pro fundatione & ad neceſſariam ſuſtentationem habent: niſi fundi antea fuerint ſubjecti oneri decimarum & per translationem in Monaſterium non fuerint liberati. 225. & ſeqq.

Religioſi quidam Ordines, præſertim Mendicantes, ex ſpeciali privilegio nullas vel prædiales vel perſonales decimas ſolvere tenentur 229. & ſeqq.

Hoc privilegium non habet locum adverſùs eos, quibus decimæ debentur titulo particulari, videlicet præſcriptionis aut indulti Pontificij. 234.

De eo participant etiam alij Religioſi, qui cum privilegiatis communicationem privilegiorum habent, ſi communicatio ſit talis, ut exprimat aliqua præjudicialia privilegia, ſaltem in genere, vel adſit talis amplitudo verborum, ut appareat, mentem Pontificis ſe extendere etiam ad reliqua non expreſſa. 236.

Si Religioſi alíique privilegiati, ſua prædia immunia alienant in non privilegiatos, ceſſat immuni-

tas à decimis, quamvis realis. 240.

Si tamen prædium prædio permutant, aut vendunt, ut pretio inde redacto aliud emant, illud, quod priori ſubſtituitur, exemptum pariter eſt: tametſi privilegium non fuerit datum pro bonis poſt ejus conceſſionem acquirendis, ſed ſolùm pro illis, quæ tempore conceſſionis poſſidebant. 240.

Religioſis de Jure communi & vi ſui Statûs decimæ non debentur. 349 *Debentur tamen, ſi Beneficium vel unitur Monaſterio vel particulari Religioſo confertur.* 348.

Privilegium decimandi etiam Religioſis conceſſum eſt ſtrictæ interpretationis, nec ad decimas novalium extendendum. 392.

Regulares ob varia delicta circa decimas quam cenſuram incurrant? V. Pœna.

Res Eccleſiæ. V. Eccleſia.

Res minutæ.

Ex rebus minutis etiam ſolvendæ decimæ, non tamen ex minutiſſimis oleribus, quæ in privatis hortis colliguntur non ad lucrum, ſed ſolùm ad familiæ commodum & voluptatem. 514.

Reſtitutio.

Reſtitutio ſpoliati decimis an & quando facienda? V. Spoliatus.

Reſtitutio an requiratur, ut, qui eſt excommunicatus ob decimas non ſolutas, abſolvatur? V. Pœna.

Sabaudia.

IN Sabaudiæ Senatu deciſum ait Ant. Faber, quòd decimæ hoc anno non ſolutæ, ſequenti repeti & ſic duplices peti non poſſint. 541.

Sacramenta.

Sacramenta denegari non Poſſunt à Parocho, ut ad decimas ſolvendas compellat non ſolventem: neganda tamem illi eſſent, ùt indiſpoſito, ſi manifeſta foret ejus iniquitas, decimas ſolvere renuentis. 545.

Sacrilegi.

Sacrilgÿ damnantur ij detentores, qui uſurpant id, qaod Eccleſia jam proprium eſt: nec omnes ſacrilegi ſunt excommunicati, ſed ſolùm violatores Eccleſiarum.

Sepultura Sacra.

Sepultura ſacra privandus eſt, qui in notorio & publico peccato decedit, uti notorius uſurarius &c.

Sepultura ſacra negari non poteſt ob jus ſepulturæ non ſolutum. 715.

Sepultura an neganda non ſolventi decimas. V. Pœna.

Servitus.

Ad amittendam Servitutem diſcontinuam requiritur, ut tempus non uſûs ſit duplicatum. 303.

Servitutes Perſonales, quæ à re perſonæ vel à perſona perſonæ debentur, non ſunt diſcontinuæ. 303.

Servituti obnoxius fundus non

poteſt

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

poteſt mutari in præjudicium ejus, cui ſervitus debetur. 421.

Servitus immediatè fundo inhæret. 424.

Simonia.

Non committitur per tranſactionem ſuper decimis non ſolvendis, etiamſi pretium interveniat. 324. & ſeqq.

Committitur, ſi pro acquirendo iure ſpirituali decimandi pretium intercedit. 430.

Item ſi res ſpiritualis permutatur temporali. 432.

Aut ſi emitur vel conducitur jus decimarum formaliter ſumptum & fundatum in titulo ſpirituali, ſeu Officio & obligatione miniſtrandi ſpiritualia. 433. *Secùs, ſi emitur aut conducitur materialiter ſumptum & præciſum à titulo ſpirituali, ſive ſolùm quoad utilitatem percipiendorum fructuum.* 434.

Societas JESU.

Societas JESU habet privilegium reale exemptionis à ſolutione decimarum. Unde nec coloni, qui ejus fundos conducunt, ad illas tenentur. 125. 231.

Non tenetur ſolvere ullas decimas, etiam Papales; nec ſubſidia charitativa, vel alia onera, etiam pro expeditione contra Infideles, defenſione patriæ, aut aliàs quomodolibet, etiam ad inſtantiam Imperatorum ac Principum impoſita. 231. *Non obſtante Jure quæſito decimatoris ejùſque præjudicio.* 233. *Pro hac immunitate non ſemel judicatum fuit.* 232. *Nunquam contra illud.* 233.

Non tamen ea procedit contra illos, quibus decimæ titulo ſpeciali debentur, videlicet præſcriptionis vel privilegij Apoſtolici. 234.

Spirituale.

Pro ſpirituali cenſetur temporale ratione connexionis, quando ſe habet ad ſpirituale tanquam ad ſuum antecedens, & à ſpirituali dependet. 590.

Spiritualia, vel quaſi, nequeunt poſſideri ſine titulo canonico, & ideo, qui eorum reſtitutionem petit, probare debet titulum ſaltem coloratum, quem ſi non oſtendit, cenſetur nunquam poſſediſſe, conſequenter non eſt reſtituendus. 665. *V.* Spoliatus.

Spoliatus.

Spoliatus decimis non eſt ante omnia reſtituendus, ſed priùs oſtendere debet legitimum poſſeſſionis titulum, ſi jus commune ipſi reſiſtit, & aſſiſtit ſpolianti. 652.

Laicus ſpoliatus decimis à Parocho, non eſt reſtituendus, antequam titulum ſuæ quaſi poſſeſſionis edat, vel quaſi poſſeſſionem temporis immemorialis, quod procedit etiam, ſi ſpoliatus eſt lite vel appellatione pendente, & per viam attentatorum agit, ut in priſtinum ſtatum reponantur, & omnia penitus revocentur. 654. *item, ſi Parochia*

chia eſt incorporata Monaſterio, Eccleſiæ, Academiæ 656. nec monaſterium nec Clericus à loci Parocho ſpoliatus reſtituendus eſt, niſi fuerit in diuturna poſſeſſione, quæ quàm diuturna eſſe debeat, in caſu particulari Judici determinandum: in jure verò tempus diuturnum eſt decennium. 657.

Spoliatus etiam Laicus contra eum, cui jure communi decimæ non debentur, neque aſſiſtit jus & titulus extraordinarius privilegij &c. eſt reſtituendus. 658. multò magis Monaſterium aut Clericus. 659.

Laicus ſpoliatus à Laico ſemper eſt reſtituendus, licèt ſpoliatus contendat jus decimandi ad ſe pertinere ex privilegio Pontificis. 660.

Parochus contra Parochianos eſt manutenendus, & reſtituendus, ſi negant decimas prætendendo præſcriptionem &c. donec probent plenè titulum, quem allegant. 661. niſi ſint in diuturna quaſi poſſeſſione immunitatis. 662. qui tamen rarò legitimè reclamant. 663. Non ſufficit eos obtendere actus aliquos poſſeſſorios, niſi clarè conſtet, per hos ſublatam eſſe priorem Parochi poſſeſſionem.

Si Spoliatum eſſe injuſtum poſſeſſorem, notorium eſt verè vel præſumptivè, & contrà etiam notorium eſt ſpoliatorem eſſe dominum rei, in ſpiritualibus vel quaſi, impeditur reſtitutio. 665.

Statutum.

Statui à SS. Pontifice poteſt, ut alicubi Eccleſiæ etiam à Laicis non exigant decimas. 312.

Statutum Secularium Principum prohibens Clericis, ut à laicis exigant, quæ vi conſuetudinis ſolvi non ſolent, invalidum eſt, niſi SS. Pontificis auctoritate firmetur. 313.

Statuta Bavariæ. V. Bavaria.

Stramen V. Palea.

Succeſſor.

Succeſſor univerſalis tenetur ad ſolvendas decimas tam perſonales quam reales à teſtatore non ſolutas. 131.

Succeſſor particularis, qui v. g. emptione aut permutatione, accepit fundum, non tenetur ſolvere decimas præteritas ab anteceſſore non ſolutas. 132.

Succeſſor in dignitate vel officio regulariter non tenetur ſtare pacto anteceſſoris, ſi hoc habeat cauſam continuam, & ſucceſſorem obligaret ad aliquid faciendum vel patiendum: niſi cum conſenſu Superioris & debitis ſolemnitatibus pactum fuerit initum. 316.

Succeſſor in fundo, niſi ſit univerſalis, non tenetur ſolvere decimas ab anteceſſore non ſolutas, ſi unà cum fundo fructus ad ipſum non tranſierunt. 132.

Ad Succeſſores etiam Laicos tranſeunt à Laico Decimæ, in feudum perpetuum validè conceſſæ. 501.

Temporale.

TEmporale quando ſe habet ad ſpirituale tanquam ad ſuum antecedens, & à ſpirituali dependet, cenſetur ſpirituale ratione connexionis. n. 590.

Tempus.

Temporis etiam immemorialis poſſeſſio non prodeſt ad præſcribendum, ſi conſtat vitioſè & malâ fide cœptam eſſe. 449. 450.

Tempus 100. annorum, aut infrà, non eſt immemoriale, ſi de ejus initio conſtat. 452.

Tempus immemoriale ſatis probatur, quando teſtes deponunt, quòd nunquam viderint aut audiverint aliter contigiſſe &c. tametſi deponere nequeant, quòd intra 100. pluréſve annos contrarium non contigerit: modò de contrario nec ipſis nec aliunde conſtet. 453.

Ex tempore immemoriali præſumptio non eſt Juris & de Jure. 484.

Tempus immemoriale facit, ut retrò civiliter poſſediſſe cenſeatur, qui detinet, ſi poſſeſſionis capax eſt; ſecùs, ſi incapax. 485. ad 1.

Tempus immemoriale exigit poſſeſſionem. 485. ad 2.

Tempus immemoriale verum titulum & jus tribuit capaci poſſeſſionis & uſucapionis, non item incapaci 485. ad 4.

Tempus decennij ſufficit ad ſtabiliendam legem de re, quæ legibus non eſt prohibita. 556.

Ex Tempore immemoriali præſumi & allegari poteſt titulus conſtituti vel privilegij, vel alius ſimilis, v. g. ſi non conſtat, quo titulo hactenus ſolutum fuerit pretium pro fructibus decimalibus. 566.

Sylva cædua.

Ex Sylvæ cæduæ lignis ſolvenda decima Parocho loci, ubi ligna creſcunt, nimirum ex faſciculis decem decimus. 511. hæc decima eſt prædialis. 512.

Teſtamentum Vetus.

In veteri Teſtamento ſolùm datæ fuerunt decimæ de frugibus & pomis arborum, ac animalibus, quæ ſub virga paſtoris tranſeunt. n. 510.

In Lege Moſaica debebantur prædiales decimæ non deductis expenſis. 532.

Teſtis.

Ut tempus & poſſeſſio immemorialis probetur, teſtes deponere debent 1. quòd ſit communis opinio, de contrario uſu non extare memoriam. 2. quòd ita ſemper viderint & audiverint à ſuis Majoribus. 3. quòd nunquam fuerit obſervatum contrarium. 454.

Ut probent immemorialitatem, ſufficit ipſos eſſe 48. aut 50. annorum. 454.

Si teſtes aliqui deponant, ſe nunquam vidiſſe contrarium; alij verò

rò aſſerant, ſe vidiſſe, & ſic memoriam cœptæ poſſeſſionis extare, magis his creditur, quàm illis. 454.

Magis creditur duobus teſtibus affirmantibus, quàm mille negantibus, niſi, qui negant, probent, ſe ſcire, non eſſe verum, quod adverſarij affirmant. 454.

Titulus.

Ex rebus comparatis Titulo oneroſo, mobilibus vel immobilibus, jam decimatis, ſi ſint fructus, non debetur decima. 521. *neque ex bonis comparatis Titulo Lucrativo.* 522.

Tranſactio.

Tranſactio eſt rei dubiæ aut litigioſæ aliquo dato vel retento vel promiſſo conventa deciſio. 306.

Fieri poteſt cum conſenſu Epiſcopi ſuper decimis etiam futuris. 317. 321. *Et ſuper modo, loco, ac tempore eas ſolvendi* 319.

Fieri cum ejus conſenſu poteſt tranſactio inter Clericos, ut pars minor, quàm decima, ſolvatur, vel ut ex certis fructibus nihil ſolvatur. 321.

Ad tranſactionem ſuper decimis faciendam, ſive cum alia Eccleſia, ſive cum Laico, præter conſenſum Epiſcopi requiritur univerſim ea ſolemnitas, quæ in alienatione rerum Eccleſiæ intervenire debet. 322.

Poteſt ſuper decimis non ſolvendis tranſactio fieri pro pretio. 324. & ſeqq.

Si perit, quod Eccleſia vel alius decimator vi tranſactionis ſuper decimis non ſolvendis accepit, ipſi perit, nec poteſt ab eo, qui dedit, decimas poſtea exigere. 331.

Vi tranſactionis acquiri jus decimandi poteſt 429.

Pretium in hac tranſactione intervenire non debet, quo jus ſpirituale decimarum acquiratur. 430.

Ut tranſactio ſuper decimandi jure ſit perpetua, & Succeſſores liget, accedere conſenſus Superioris debet cum cauſæ cognitione. 430.

Tranſactionis ſuper jure decimandi indefinitè facta procedit non ſolùm de decimis præſentibus, ſed etiam futuris. 430.

Si Eccleſia per transactionem graviter læſa eſt, poterit tam ipſe Rector, qui tranſegit, quàm Succeſſor, agere ad reſciſſionem. 430.

Tranſactioni ſuper decimis non derogatur per privilegium exemptionis, niſi de illa fiat mentio. 430.

Tributum.

Tributum eſt penſio vi jurisdictionis à Principe impoſita in agnitionem poteſtatis ejusdem, & ad ſuſtinenda communia onera. 129.

Ob non ſoluta ab anteceſſore tributa Fiſcus novum fundi poſſeſſorem convenit. 129.

Ante tributa ſolvendæ ſunt decimæ. 129. 142.

Tributi ſolvendi onus eſt fundis annexum tranſitque ad novos eorum poſſeſſores. 140.

Tributa inter & decimas multiplex eſt diſcrimen. 143. 146.

Tributum de fructibus ſolvendum non eſt, niſi deductis expenſis. 531.

In Tributis, ſolvendis homini, non datur obligatio deligendi meliora, 536.

Venditio. V. Emptio.

Vicarius.

Vicarijs Parochiarum & Beneficiorum Canonicatibus, Eccleſiis Cathedralibus vel Collegiatis, Monaſterijs, aut Academijs annexorum, debetur honeſta ſuſtentatio ab ijs, quorum Eccleſiis, Beneficijs, aut Dignitatibus annexæ ſunt Parochiæ. Nec populus, qui dat decimas, tenetur ad hanc ſuſtentationem contribuere. 347.

Vicarius Generalis conſenſum & auctoritatem tranſactioni ſuper dicimis præſtare poteſt. 321. 430.

Unio Eccleſiarum.

Si una Eccleſia alteri Eccleſiæ, v. g. Monaſterio unitur, huic decimæ illius pleno jure acquiruntur. 439.

Poteſt Epiſcopus per unionem Beneficiorum decimas unius Eccleſiæ concedere alteri. 438.

Uxor.

Uxori tacitè obligata ſunt bona mariti pro dote, & cum ſuo onere ad quemcunque poſſeſſorem tranſeunt. 131.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN